

Warszawa, dnia 15 marca 2023 r.

Poz. 493

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia 13 marca 2023 r.

w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty płatności w ramach schematów na rzecz klimatu i środowiska w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027

Na podstawie art. 70 ust. 1 i ust. 2 pkt 5 i 6 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. 412) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe warunki i szczegółowy tryb przyznawania i wypłaty płatności w ramach schematów na rzecz klimatu i środowiska, o których mowa w art. 16 ust. 2 lit. d rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 1, z późn. zm.²⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem 2021/2115”, obejmujące płatności do:
 - a) obszarów z roślinami miododajnymi,
 - b) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi,
 - c) integrowanej produkcji roślin,
 - d) biologicznej ochrony upraw,
 - e) retencjonowania wody na trwałych użytkach zielonych
– zwane dalej „płatnościami w ramach ekoschematów”;
- 2) szczegółowe wymagania, jakie powinny spełniać wnioski o przyznanie płatności w ramach ekoschematów, zwane dalej „wnioskami o przyznanie płatności”;
- 3) szczegółowe warunki i szczegółowy tryb przyznawania płatności w ramach ekoschematów następcy prawnemu rolnika lub przejmującemu gospodarstwo;
- 4) wysokość kar i sposób ich obliczania, z wyjątkiem kar administracyjnych;
- 5) listę roślin miododajnych, do uprawy których mogą zostać przyznane płatności do obszarów z roślinami miododajnymi;
- 6) praktyki służące zwiększeniu sekwestracji węgla w glebie i poprawie zarządzania składnikami odżywczymi, których realizacja jest warunkiem przyznania płatności do rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi, oraz liczbę punktów przyznawanych za realizację tych praktyk, a także minimalną liczbę punktów, która uprawnia do uzyskania tej płatności.

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 października 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1950).

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 119 z 21.04.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 181 z 07.07.2022, str. 35 oraz Dz. Urz. UE L 227 z 01.09.2022, str. 136.

§ 2. 1. Płatności, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. a–d, przyznaje się rolnikowi za przestrzeganie wymogów dla poszczególnych płatności, zgodnych z art. 31 ust. 5 rozporządzenia 2021/2115, w tym wykraczających poza odpowiednie minimalne wymogi dotyczące stosowania nawozów i środków ochrony roślin, o których mowa w art. 31 ust. 5 lit. b rozporządzenia 2021/2115, określonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

2. Wymogi dla poszczególnych płatności, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. a–d, są określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

§ 3. Płatności do obszarów z roślinami miododajnymi są przyznawane:

- 1) do powierzchni gruntów ornych, z wyłączeniem powierzchni obszarów nieprodukcyjnych będących gruntami ugorowanymi z roślinami miododajnymi, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027, zwanej dalej „ustawą”;
- 2) jeżeli rolnik utworzył obszar z roślinami miododajnymi poprzez wysianie mieszanki składającej się co najmniej z dwóch gatunków roślin miododajnych wymienionych w załączniku nr 3 do rozporządzenia, z tym że mieszanka ta obejmuje co najmniej jeden gatunek roślin miododajnych z gatunków wymienionych w wykazie nr 1 tego załącznika, a gatunki roślin miododajnych z gatunków wymienionych w wykazie nr 2 tego załącznika nie są dominujące w tej mieszance.

§ 4. 1. Płatności do rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi są przyznawane za realizację co najmniej jednej z następujących praktyk służących zwiększeniu sekwestracji węgla w glebie i poprawie zarządzania składnikami odżywczymi:

- 1) Ekstensywne użytkowanie trwałych użytków zielonych z obsadą zwierząt;
- 2) Międzyplony ozime lub wsiewki śródplonowe;
- 3) Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia:
 - a) w wariacie podstawowym lub
 - b) w wariacie z wapnowaniem;
- 4) Zróżnicowana struktura upraw;
- 5) Wymieszanie obornika na gruntach ornych w terminie 12 godzin od jego aplikacji;
- 6) Stosowanie nawozów naturalnych płynnych innymi metodami niż rozbryzgowo;
- 7) Uproszczone systemy uprawy;
- 8) Wymieszanie słomy z glebą.

2. Za realizację praktyk, o których mowa w ust. 1, przyznaje się następującą liczbę punktów:

- 1) 5 pkt za hektar – w przypadku praktyki, o której mowa w ust. 1 pkt 1;
- 2) 5 pkt za hektar – w przypadku praktyki, o której mowa w ust. 1 pkt 2;
- 3) 1 pkt za hektar – w przypadku praktyki, o której mowa w ust. 1 pkt 3, w wariacie podstawowym;
- 4) 3 pkt za hektar – w przypadku praktyki, o której mowa w ust. 1 pkt 3, w wariacie z wapnowaniem;
- 5) 3 pkt za hektar – w przypadku praktyki, o której mowa w ust. 1 pkt 4;
- 6) 2 pkt za hektar – w przypadku praktyki, o której mowa w ust. 1 pkt 5;
- 7) 3 pkt za hektar – w przypadku praktyki, o której mowa w ust. 1 pkt 6;
- 8) 4 pkt za hektar – w przypadku praktyki, o której mowa w ust. 1 pkt 7;
- 9) 2 pkt za hektar – w przypadku praktyki, o której mowa w ust. 1 pkt 8.

3. Minimalna liczba punktów uprawniająca do przyznania płatności do rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi stanowi iloczyn 25% powierzchni użytków rolnych w gospodarstwie oraz 5 pkt przyznawanych za hektar.

§ 5. 1. W przypadku praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, punkty są przyznawane:

- 1) do powierzchni trwałych użytków zielonych położonych poza obszarem Natura 2000; punkty są przyznawane również, jeżeli w dniu, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności, użytki te były położone poza obszarem Natura 2000, a w trakcie realizacji tej praktyki zostały włączone do obszaru Natura 2000;
- 2) jeżeli rolnik w okresie od dnia 1 kwietnia do dnia 30 września roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności, był posiadaczem zwierząt wymienionych w załączniku nr 4 do rozporządzenia, co potwierdzają informacje zawarte w komputerowej bazie danych prowadzonej na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. poz. 2727 oraz z 2023 r. poz. 412).

2. Warunki, o których mowa w ust. 1 pkt 2, uznaje się za spełnione, jeżeli:

- 1) spełnia je małżonek rolnika ubiegającego się o przyznanie płatności w ramach ekoschematów oraz
- 2) małżonek rolnika ubiegającego się o przyznanie płatności w ramach ekoschematów wyraził pisemną zgodę na przyznanie płatności w ramach ekoschematów temu rolnikowi z uwzględnieniem zwierząt, których posiadaczem jest małżonek tego rolnika.

3. Wyrażając zgodę, o której mowa w ust. 2 pkt 2, małżonek rolnika ubiegającego się o przyznanie płatności w ramach ekoschematów podaje swój numer identyfikacyjny nadany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, zwany dalej „numerem identyfikacyjnym”, oraz numery identyfikacyjne zwierząt lub siedzibę stada zwierząt objętych tą zgodą, zawarte w komputerowej bazie danych prowadzonej na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt.

4. Liczba zwierząt, o której mowa w ust. 1 pkt 2, jest ustalana z uwzględnieniem wartości współczynników przeliczeniowych sztuk zwierząt na duże jednostki przeliczeniowe (DJP) określonych w załączniku nr 4 do rozporządzenia i stanowi iloraz sumy iloczynów liczby poszczególnych zwierząt i wartości współczynników przeliczeniowych sztuk zwierząt na DJP oraz liczby dni w okresie, w którym rolnik lub jego małżonek był posiadaczem tych zwierząt.

§ 6. 1. W przypadku praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2, punkty są przyznawane do powierzchni gruntów ornych, na których:

- 1) po plonie głównym lub po ugorowaniu są uprawiane międzyplony ozime, które nie są uprawą w plonie głównym w roku następującym po wysiewie tego międzyplonu, lub
- 2) wykonano wsiewkę śródplonową w uprawę w plonie głównym.

2. Punkty, o których mowa w ust. 1, są przyznawane, jeżeli rolnik wysieje:

- 1) wsiewkę roślin bobowatych drobnonasiennych lub mieszankę z udziałem roślin bobowatych drobnonasiennych w uprawę w plonie głównym lub
- 2) międzyplon ozimy w formie mieszanki utworzonej co najmniej z dwóch gatunków roślin z następujących grup:
 - a) zboża,
 - b) oleiste,
 - c) pastewne,
 - d) bobowate drobnonasienne,
 - e) bobowate grubonasienne,
 - f) miododajne

– z wyłączeniem mieszanki złożonej wyłącznie z gatunków zbóż.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, rolnik jest obowiązany do złożenia za pomocą systemu teleinformatycznego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwanej dalej „Agencją”, w sposób określony w przepisach o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, albo kierownikowi biura powiatowego Agencji, na formularzu opracowanym przez Agencję i udostępnionym na jej stronie internetowej, oświadczenia o dacie zbioru uprawy w plonie głównym w terminie 7 dni od dnia zbioru tej uprawy.

§ 7. 1. W przypadku praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3, w wariantcie podstawowym punkty są przyznawane do powierzchni gruntów ornych i trwałych użytków zielonych, z wyłączeniem powierzchni gruntów:

- 1) do których rolnik ubiega się o przyznanie:
 - a) płatności do obszarów z roślinami miododajnymi, jeżeli praktyka ta została zrealizowana przed dniem 31 sierpnia roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności, albo
 - b) płatności do integrowanej produkcji roślin, albo
 - c) pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej w ramach interwencji, o której mowa w art. 42 ust. 1 pkt 7 ustawy, w ramach wariantu Wieloletnie pasy kwietne, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 71 ust. 1 ustawy dotyczących płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych, albo
- 2) objętych zobowiązaniem rolno-środowiskowo-klimatycznym, o którym mowa w art. 70 ust. 1 rozporządzenia 2021/2115, zwanym dalej „zobowiązaniem rolno-środowiskowo-klimatycznym”, w ramach wariantu, o którym mowa w pkt 1 lit. c.

2. Punkty, o których mowa w ust. 1, są przyznawane, jeżeli rolnik posiada plan nawozowy opracowany do powierzchni gruntów, o których mowa w ust. 1, w terminie:

- 1) 25 dni od dnia, w którym upływa termin składania wniosków o przyznanie płatności, albo
- 2) do dnia 30 września roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności – w przypadku upraw ozimych wysiewanych w roku złożenia tego wniosku.

3. W przypadku praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3, w wariantcie z wapnowaniem punkty są przyznawane do powierzchni działki rolnej raz na 4 lata, jeżeli rolnik:

- 1) spełnia warunki, o których mowa w ust. 1 i 2;
- 2) posiada imienny dokument potwierdzający zakup nawozu wapniowego albo inny imienny dokument potwierdzający jego nabycie, w którym wskazano jego ilość;
- 3) zastosował wapnowanie na powierzchni gruntów w gospodarstwie o pH niższym lub równym 5,5 określonym w wynikach chemicznej analizy gleby;
- 4) do działki rolnej, do której ubiega się o przyznanie płatności w ramach ekoschematów, w terminie 4 lat poprzedzających rok złożenia wniosku o przyznanie płatności, nie otrzymał z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej decyzji w sprawie przyznania dofinansowania na zakup nawozu wapniowego;
- 5) złoży za pomocą systemu teleinformatycznego Agencji w sposób określony w przepisach o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa albo kierownikowi biura powiatowego Agencji w terminie 25 dni od dnia, w którym upływa termin składania wniosków o przyznanie płatności, oświadczenie, że nie otrzymał decyzji, o której mowa w pkt 4.

4. Plan nawozowy, o którym mowa w ust. 2, sporządza się w oparciu o bilans azotu i chemiczną analizę gleby wykonywaną w:

- 1) laboratorium wykonującym badania agrochemiczne gleb;
- 2) oparciu o próbki gleby pobrane zgodnie z normą w zakresie pobierania próbek do badań agrochemicznych gleby z poszczególnych działek rolnych położonych na gruntach ornych i trwałych użytkach zielonych.

§ 8. 1. W przypadku praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 4, punkty są przyznawane do powierzchni gruntów ornych.

2. Punkty, o których mowa w ust. 1, są przyznawane, jeżeli rolnik na gruntach ornych uprawia co najmniej trzy różne uprawy, w tym co najmniej jedną uprawę mającą pozytywny wpływ na bilans glebowej materii organicznej.

3. Za uprawę uznaje się uprawę, która została określona jako uprawa w przepisach wydanych na podstawie art. 55 ust. 1 ustawy.

4. Uprawy mające pozytywny wpływ na bilans glebowej materii organicznej zostały określone w wykazie nr 1 w załączniku nr 5 do rozporządzenia.

5. Powierzchnia uprawy będąca jedną z trzech upraw o największej powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie nie może stanowić powierzchni:

- 1) gruntów ugorowanych;
- 2) gruntów, do których rolnik ubiega się o przyznanie płatności do obszarów z roślinami miododajnymi albo pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej w ramach interwencji, o której mowa w art. 42 ust. 1 pkt 7 ustawy;
- 3) gruntów objętych zobowiązaniem rolno-środowiskowo-klimatycznym w ramach interwencji, o której mowa w art. 42 ust. 1 pkt 7 ustawy.

§ 9. 1. W przypadku praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 5, punkty są przyznawane do powierzchni gruntów ornych.

2. Punkty, o których mowa w ust. 1, są przyznawane, jeżeli rolnik wymiesza obornik z glebą, przy czym zabieg przyorania obornika uznaje się za równoważny z jego wymieszaniami z glebą.

3. Rolnik na potwierdzenie realizacji praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 5, przesyła z wykorzystaniem aplikacji udostępnionej przez Agencję zdjęcia geotagowane, o których mowa w art. 66 ust. 3 ustawy, na podstawie których będzie możliwe potwierdzenie zrealizowania tej praktyki.

4. Zdjęcia, o których mowa w ust. 3, rolnik przesyła niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni od dnia:

- 1) zrealizowania praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 5, jeżeli była ona zrealizowana po dniu, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności, i nie później niż do dnia 7 listopada w roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności, albo
- 2) w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności, jeżeli praktyka, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 5, była zrealizowana w roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności, przed dniem złożenia tego wniosku lub przed dniem 15 marca roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności.

5. W przypadku gdy rolnik na potrzeby realizacji praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 5, nabył obornik, jest obowiązany posiadać imienny dokument potwierdzający zakup obornika albo inny imienny dokument potwierdzający jego nabycie.

§ 10. 1. W przypadku praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 6, punkty są przyznawane do powierzchni gruntów ornych i trwałych użytków zielonych.

2. Punkty, o których mowa w ust. 1, są przyznawane, jeżeli rolnik stosuje nawóz naturalny płynny, o którym mowa w art. 16 pkt 30b lit. a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2625 i 2687 oraz z 2023 r. poz. 295 i 412), zwany dalej „nawozem naturalnym płynnym”.

3. Rolnik na potwierdzenie realizacji praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 6, przesyła z wykorzystaniem aplikacji udostępnionej przez Agencję zdjęcia geotagowane, o których mowa w art. 66 ust. 3 ustawy, na podstawie których będzie możliwe potwierdzenie zrealizowania tej praktyki.

4. Zdjęcia, o których mowa w ust. 3, rolnik przesyła niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni od dnia:

- 1) zrealizowania praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 6, jeżeli była ona zrealizowana po dniu, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności, i nie później niż do dnia 7 listopada roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności, albo
- 2) w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności, jeżeli praktyka, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 6, była zrealizowana w roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności, przed dniem złożenia tego wniosku lub przed dniem 15 marca roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności.

5. W przypadku gdy rolnik na potrzeby realizacji praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 6, nabył nawóz naturalny płynny, jest obowiązany posiadać imienny dokument potwierdzający zakup nawozu naturalnego płynnego albo inny imienny dokument potwierdzający jego nabycie.

§ 11. 1. W przypadku praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 7, punkty są przyznawane do powierzchni gruntów ornych, z wyjątkiem gruntów ornych, na których jest prowadzona uprawa zerowa lub na których są uprawiane trawy lub inne zielne rośliny pastewne.

2. Punkty, o których mowa w ust. 1, są przyznawane, jeżeli rolnik na gruntach ornych, o których mowa w ust. 1, w roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności, prowadzi uprawę roślin w formie uprawy konserwującej bezorkowej, w tym uprawy pasowej.

§ 12. 1. W przypadku praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 8, punkty są przyznawane do powierzchni gruntów ornych.

2. Punkty, o których mowa w ust. 1, są przyznawane, jeżeli rolnik rozdrobni całą słomę po zbiorze plonu głównego i wymiesza ją z glebą lub ją przyorze, przy czym za słomę uznaje się pozostałe po oddzieleniu ziarna lub nasion suche źdźbła, łodygi, liście, plewy, łuszczyzny i strączyzny dojrzałych roślin uprawnych zbożowych, w tym kukurydzy, oleistych i bobowatych.

§ 13. Płatności do integrowanej produkcji roślin:

- 1) są przyznawane, jeżeli rolnik prowadzi uprawy roślin zgodnie z metodykami integrowanej produkcji roślin opracowanymi przez Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa i udostępnianymi na jej stronie internetowej;
- 2) nie są przyznawane do powierzchni trwałych użytków zielonych wrażliwych pod względem środowiskowym określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 56 ust. 8 pkt 1 ustawy.

§ 14. 1. Płatności do biologicznej ochrony upraw są przyznawane:

- 1) do powierzchni:
 - a) upraw trwałych lub
 - b) gruntów ornych, lub
 - c) zadrzewionej w systemie rolno-leśnym, jeżeli w ramach tego systemu są uprawiane tylko drzewa owocowe na trwałych użytkach zielonych;
- 2) jeżeli rolnik złoży kierownikowi biura powiatowego Agencji imienny dokument potwierdzający zakup środka ochrony roślin, o którym mowa w art. 34 ust. 1 ustawy, albo inny imienny dokument potwierdzający jego nabycie, w których wskazano jaki środek ochrony roślin został nabyty oraz jego ilość.

2. Dokument, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, rolnik składa w terminie do dnia 31 sierpnia roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności.

3. Warunek, o którym mowa w art. 34 ust. 1 ustawy, uznaje się za spełniony, jeżeli został zastosowany co najmniej jeden zabieg ochrony upraw przy użyciu środka ochrony roślin, o którym mowa w art. 34 ust. 1 ustawy.

§ 15. 1. Płatności do retencjonowania wody na trwałych użytkach zielonych są przyznawane do powierzchni trwałych użytków zielonych:

- 1) zalanej lub podtopionej, przy czym zalanie lub podtopienie występuje, gdy stan wysycenia profilu glebowego wodą utrzymuje się na poziomie przynajmniej 80% co najmniej przez 12 następujących po sobie dni w okresie od dnia 1 maja do dnia 30 września roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności;
- 2) na której:
 - a) jest realizowane:
 - zobowiązanie, o którym mowa w art. 28 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 487, z późn. zm.³⁾) lub art. 7 ust. 2 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 807/2014 z dnia 11 marca 2014 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i wprowadzającego przepisy przejściowe (Dz. Urz. UE L 227 z 31.07.2014, str. 1, z późn. zm.⁴⁾), zwane dalej „zobowiązaniem rolno-środowiskowo-klimatycznym PROW”, w ramach pakietów wymienionych w § 4 ust. 1 pkt 4 albo 5 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 marca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne” objętego Programem

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 211 z 08.08.2015, str. 7 oraz Dz. Urz. UE L 19 z 22.01.2019, str. 5.

⁴⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 211 z 08.08.2015, str. 7 oraz Dz. Urz. UE L 19 z 22.01.2019, str. 5.

Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 415, z późn. zm.⁵⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem RŚK PROW”, z wyłączeniem wariantów, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 4 lit. c albo pkt 5 lit. c rozporządzenia RŚK PROW, i powierzchnia tych trwałych użytków zielonych jest objęta obszarem spełniającym warunki przyznania płatności odpowiednio w ramach pakietów wymienionych w § 4 ust. 1 pkt 4 albo 5 rozporządzenia RŚK PROW, z wyłączeniem wariantów, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 4 lit. c albo pkt 5 lit. c rozporządzenia RŚK PROW, lub

- zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne w ramach interwencji, o których mowa w art. 42 ust. 1 pkt 1 albo 2 ustawy, z wyłączeniem wariantu Murawy, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 71 ust. 1 ustawy dotyczących płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych, i powierzchnia tych trwałych użytków zielonych jest objęta obszarem spełniającym warunki przyznania płatności w ramach tych interwencji, z wyłączeniem wariantu Murawy, lub
 - zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne w ramach interwencji, o której mowa w art. 42 ust. 1 pkt 3 ustawy, i powierzchnia tych trwałych użytków zielonych jest objęta obszarem spełniającym warunki przyznania płatności w ramach tej interwencji, lub
 - zobowiązanie, o którym mowa w art. 29 ust. 2 rozporządzenia nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005, zwane dalej „zobowiązaniem ekologicznym PROW”, i powierzchnia tych trwałych użytków zielonych jest objęta obszarem spełniającym warunki przyznania płatności w ramach tego zobowiązania, lub
 - inne zobowiązanie w dziedzinie zarządzania, o którym mowa w art. 70 ust. 1 rozporządzenia 2021/2115, na trwałych użytkach zielonych, na których jest prowadzona produkcja ekologiczna w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 23 czerwca 2022 r. o rolnictwie ekologicznym i produkcji ekologicznej (Dz. U. poz. 1370 oraz z 2023 r. poz. 412), zwane dalej „zobowiązaniem ekologicznym”, i powierzchnia tych trwałych użytków zielonych jest objęta obszarem spełniającym warunki przyznania płatności w ramach tego zobowiązania ekologicznego, lub
- b) jest realizowana praktyka, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, i powierzchnia tych trwałych użytków zielonych jest objęta obszarem zatwierdzonym do płatności do rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach tej praktyki.

2. Warunek, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a:

- 1) tiret drugie, uznaje się za spełniony, jeżeli powierzchnia trwałych użytków zielonych zalana lub podtopiona jest położona na działkach rolnych, do których rolnik ubiega się o przyznanie pierwszej płatności w ramach interwencji, o których mowa w art. 42 ust. 1 pkt 1 albo 2 ustawy, z wyłączeniem wariantu Murawy, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 71 ust. 1 ustawy dotyczących płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych;
- 2) tiret trzecie, uznaje się za spełniony, jeżeli powierzchnia trwałych użytków zielonych zalana lub podtopiona jest położona na działkach rolnych, do których rolnik ubiega się o przyznanie pierwszej płatności w ramach interwencji, o której mowa w art. 42 ust. 1 pkt 3 ustawy;
- 3) tiret piąte, uznaje się za spełniony, jeżeli powierzchnia trwałych użytków zielonych zalana lub podtopiona jest położona na działkach rolnych, do których rolnik ubiega się o przyznanie pierwszej płatności ekologicznej, o której mowa w art. 41 pkt 2 ustawy.

§ 16. Do tej samej powierzchni, w tym samym roku, może być przyznanych kilka płatności w ramach ekoschematów, przy czym w odniesieniu do tej samej powierzchni, do której rolnik ubiega się o przyznanie płatności w ramach ekoschematów, nie przyznaje się równocześnie płatności do:

- 1) obszarów z roślinami miododajnymi i płatności do:
 - a) integrowanej produkcji roślin lub
 - b) biologicznej ochrony upraw, lub
 - c) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyk, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 2, 5, 6 lub 8, lub
 - d) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3, jeżeli praktyka ta została zrealizowana przed dniem 31 sierpnia roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności;

⁵⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 765, z 2016 r. poz. 326, 589 i 1367, z 2017 r. poz. 806 i 2139, z 2018 r. poz. 584, z 2019 r. poz. 495 i 1246, z 2020 r. poz. 359, z 2021 r. poz. 435, 1032 i 1824, z 2022 r. poz. 585 oraz z 2023 r. poz. 484.

- 2) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, i płatności do biologicznej ochrony upraw;
- 3) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2, i płatności do:
 - a) obszarów z roślinami miododajnymi lub
 - b) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyk, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 7 lub 8;
- 4) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3, i płatności do:
 - a) obszarów z roślinami miododajnymi, jeżeli praktyka ta została zrealizowana przed dniem 31 sierpnia roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności, lub
 - b) integrowanej produkcji roślin;
- 5) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach wariantu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 3 lit. a, i wariantu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 3 lit. b;
- 6) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 5, i płatności do:
 - a) obszarów z roślinami miododajnymi lub
 - b) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyk, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 6, 7 lub 8;
- 7) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 6, i płatności do:
 - a) obszarów z roślinami miododajnymi lub
 - b) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyk, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 5 lub 8;
- 8) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 7, i płatności do rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyk, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 2, 5 lub 8;
- 9) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 8, i płatności do:
 - a) obszarów z roślinami miododajnymi lub
 - b) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyk, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 2, 5, 6 lub 7;
- 10) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2, i płatności do:
 - a) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 5, lub
 - b) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 6 – jeżeli nawozy naturalne płynne lub obornik mają być zastosowane bezpośrednio przed wysiewem międzyplonu;
- 11) integrowanej produkcji roślin i płatności do:
 - a) obszarów z roślinami miododajnymi lub
 - b) biologicznej ochrony upraw, lub
 - c) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3;
- 12) biologicznej ochrony upraw i płatności do:
 - a) obszarów z roślinami miododajnymi lub
 - b) integrowanej produkcji roślin.

§ 17. 1. Do tej samej powierzchni, w tym samym roku, mogą być przyznane płatności w ramach ekoschematów i płatność za realizację zobowiązania ekologicznego PROW lub za realizację zobowiązania ekologicznego, z wyłączeniem powierzchni, do których rolnik ubiega się o przyznanie płatności do:

- 1) obszarów z roślinami miododajnymi lub
- 2) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach:
 - a) praktyk, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 lub 7,
 - b) praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2, w przypadku gdy na tej powierzchni jest realizowane zobowiązanie ekologiczne PROW lub zobowiązanie ekologiczne:
 - na warunkach określonych w § 9 ust. 2a, 14 lub 14a rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 marca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Rolnictwo ekologiczne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2018 r. poz. 1784, z późn. zm.⁶⁾) lub
 - w ramach którego rośliny są wykorzystane w danym roku jako nawóz zielony w ramach pakietów określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 71 ust. 1 ustawy dotyczących płatności ekologicznych, lub
- 3) integrowanej produkcji roślin, lub
- 4) biologicznej ochrony upraw.

2. W przypadku gdy rolnik w tym samym roku ubiega się o przyznanie płatności w ramach ekoschematów do tej samej powierzchni, do której ubiega się o przyznanie pierwszej płatności, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 71 ust. 1 ustawy dotyczących płatności ekologicznych, płatności w ramach ekoschematów przyznaje się do tej samej powierzchni, z wyłączeniem powierzchni, o których mowa w ust. 1 pkt 1–4.

§ 18. 1. Płatności w ramach ekoschematów nie przyznaje się, jeżeli rolnik do tej samej powierzchni, w tym samym roku, ubiega się o przyznanie płatności w ramach ekoschematów i jednocześnie:

- 1) na tej powierzchni realizuje zobowiązanie:
 - a) rolno-środowiskowo-klimatyczne PROW albo
 - b) rolno-środowiskowo-klimatyczne lub
- 2) do tej powierzchni ubiega się o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 71 ust. 1 ustawy dotyczących płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych.

2. Do tej samej powierzchni, do której rolnik ubiega się o przyznanie płatności w ramach ekoschematów, w tym samym roku, mogą być przyznane płatności do:

- 1) obszarów z roślinami miododajnymi, jeżeli na tej powierzchni rolnik realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne PROW w ramach pakietu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia RŚK PROW;
- 2) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2, jeżeli rolnik:
 - a) na tej powierzchni realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne PROW w ramach pakietu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia RŚK PROW, albo
 - b) w ramach interwencji, o której mowa w art. 42 ust. 1 pkt 5 ustawy, lub interwencji, o której mowa w art. 42 ust. 1 pkt 7 ustawy, w ramach wariantu Ogródki bioróżnorodności, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 71 ust. 1 ustawy dotyczących płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych:
 - ubiega się o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej do tej powierzchni albo
 - realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne na tej powierzchni;
- 3) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3, jeżeli rolnik:
 - a) na tej powierzchni realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne PROW w ramach wariantu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia RŚK PROW, lub pakietu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 6 tego rozporządzenia, albo

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 451 i 1243, z 2020 r. poz. 316, z 2021 r. poz. 434 i 1025 oraz z 2023 r. poz. 481.

- b) w ramach interwencji, o której mowa w art. 42 ust. 1 pkt 5 ustawy, lub interwencji, o której mowa w art. 42 ust. 1 pkt 7 ustawy, w ramach wariantu Ogródki bioróżnorodności, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 71 ust. 1 ustawy dotyczących płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych:
 - ubiega się o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej do tej powierzchni albo
 - realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne na tej powierzchni;
- 4) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 4, jeżeli rolnik:
 - a) na tej powierzchni realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne PROW w ramach wariantu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia RŚK PROW, lub pakietu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 6 tego rozporządzenia, albo
 - b) w ramach interwencji, o których mowa w art. 42 ust. 1 pkt 5 lub 7 ustawy:
 - ubiega się o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej do tej powierzchni albo
 - realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne na tej powierzchni;
- 5) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 5, jeżeli rolnik:
 - a) na tej powierzchni realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne PROW w ramach wariantu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia RŚK PROW, lub pakietu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 6 tego rozporządzenia, albo
 - b) w ramach interwencji, o której mowa w art. 42 ust. 1 pkt 5 ustawy, lub interwencji, o której mowa w art. 42 ust. 1 pkt 7 ustawy, w ramach wariantu Ogródki bioróżnorodności, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 71 ust. 1 ustawy dotyczących płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych:
 - ubiega się o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej do tej powierzchni albo
 - realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne na tej powierzchni;
- 6) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 6, jeżeli rolnik:
 - a) na tej powierzchni realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne PROW w ramach pakietów, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 lub 4–6 rozporządzenia RŚK PROW, lub wariantu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 2 lit. a tego rozporządzenia, albo
 - b) w ramach interwencji, o której mowa w art. 42 ust. 1 pkt 1–3 i 5 ustawy, lub interwencji, o której mowa w art. 42 ust. 1 pkt 7 ustawy, w ramach wariantu Ogródki bioróżnorodności, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 71 ust. 1 ustawy dotyczących płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych:
 - ubiega się o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej do tej powierzchni albo
 - realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne na tej powierzchni;
- 7) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 7, jeżeli rolnik:
 - a) na tej powierzchni realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne PROW w ramach pakietów, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 lub 6 rozporządzenia RŚK PROW, albo
 - b) w ramach interwencji, o której mowa w art. 42 ust. 1 pkt 5 ustawy:
 - ubiega się o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej do tej powierzchni albo
 - realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne na tej powierzchni;
- 8) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 8, jeżeli rolnik:
 - a) na tej powierzchni realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne PROW w ramach pakietu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia RŚK PROW, albo
 - b) w ramach interwencji, o której mowa w art. 42 ust. 1 pkt 5 ustawy:
 - ubiega się o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej do tej powierzchni albo
 - realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne na tej powierzchni;

- 9) integrowanej produkcji roślin, jeżeli rolnik:
- a) na tej powierzchni realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne PROW w ramach wariantu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia RŚK PROW, lub pakietu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 6 tego rozporządzenia, albo
 - b) w ramach interwencji, o której mowa w art. 42 ust. 1 pkt 5 ustawy:
 - ubiega się o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej do tej powierzchni albo
 - realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne na tej powierzchni;
- 10) biologicznej ochrony upraw, jeżeli rolnik:
- a) na tej powierzchni realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne PROW w ramach pakietu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia RŚK PROW, lub wariantu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 2 lit. a tego rozporządzenia, lub pakietu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 6 tego rozporządzenia, albo
 - b) w ramach interwencji, o której mowa w art. 42 ust. 1 pkt 5 ustawy:
 - ubiega się o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej do tej powierzchni albo
 - realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne na tej powierzchni.

§ 19. Wniosek o przyznanie płatności, poza elementami podania określonymi w przepisach ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 i 2185), z wyłączeniem adresu, a także poza informacjami określonymi przepisami, o których mowa w art. 1 pkt 1 ustawy, i w art. 58 ustawy zawiera również informacje, oświadczenia i zobowiązania, jakie są zawarte we wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich, o których mowa w art. 20 pkt 1 lit. a–d ustawy.

§ 20. Rolnik informuje kierownika biura powiatowego Agencji o zmianach w zakresie informacji zawartych we wniosku o przyznanie płatności, jakie zaszły od dnia złożenia tego wniosku, nie później niż do dnia wydania decyzji w sprawie o przyznanie płatności w ramach ekoschematów.

§ 21. Oczywiste błędy, które mogą być bezpośrednio zidentyfikowane w wyniku sprawdzenia informacji zawartych we wniosku o przyznanie płatności, mogą zostać poprawione przez rolnika po złożeniu tego wniosku, jednak nie później niż do dnia wydania decyzji w sprawie o przyznanie płatności w ramach ekoschematów.

§ 22. 1. W przypadku śmierci rolnika, która nastąpiła w okresie od dnia, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności, do dnia doręczenia decyzji w sprawie o przyznanie płatności w ramach ekoschematów, płatności te przysługują jego spadkobiercy, jeżeli:

- 1) grunty, które były objęte wnioskiem o przyznanie płatności, były w posiadaniu rolnika lub jego spadkobiercy w dniu 31 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności;
- 2) spełnia on warunki do przyznania danej płatności w ramach ekoschematów, z tym że warunek posiadania numeru identyfikacyjnego uznaje się za spełniony, nawet jeżeli spadkobiercy został nadany numer identyfikacyjny, który nie może być wykorzystywany do ubiegania się o przyznanie płatności w ramach ekoschematów.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, spadkobierca wstępuje do toczącego się postępowania w sprawie o przyznanie płatności w ramach ekoschematów na miejsce rolnika na wniosek o przyznanie płatności, o które ubiegał się ten rolnik, złożony w terminie 7 miesięcy od dnia otwarcia spadku.

3. Spadkobierca podaje we wniosku, o którym mowa w ust. 2, numer identyfikacyjny.

4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, spadkobierca dołącza:

- 1) odpis prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo
- 2) wypis albo odpis aktu poświadczenia dziedziczenia sporządzony przez notariusza, albo
- 3) w przypadku gdy nie zostało zakończone postępowanie sądowe o stwierdzenie nabycia spadku:
 - a) zaświadczenie sądu o zarejestrowaniu wniosku o stwierdzenie nabycia spadku albo

b) kopię wniosku o stwierdzenie nabycia spadku:

- potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez sąd albo
- poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji, wraz z potwierdzeniem nadania tego wniosku w placówce pocztowej operatora pocztowego w rozumieniu art. 3 pkt 12 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 896, 1933 i 2042) lub w placówce podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej albo kopią tego potwierdzenia.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4 pkt 3, spadkobierca składa odpis prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku w terminie 30 dni od dnia uprawomocnienia się tego postanowienia.

6. Jeżeli z postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo z aktu poświadczenia dziedziczenia sporządzonego przez notariusza wynika, że do nabycia spadku jest uprawnionych więcej niż jeden spadkobierca, spadkobierca wstępujący do postępowania w sprawie o przyznanie płatności w ramach ekoschematów:

1) dołącza do wniosku, o którym mowa w ust. 2, albo

2) składa wraz odpisem prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku

– oświadczenia pozostałych spadkobierców o wyrażeniu zgody na wstąpienie tego spadkobiercy na miejsce rolnika i przyznanie mu płatności w ramach ekoschematów.

7. Zgoda, o której mowa w ust. 6, nie jest wymagana, jeżeli miałaby być wyrażona przez małoletniego, a wniosek, o którym mowa w ust. 2, został złożony przez spadkobiercę będącego przedstawicielem ustawowym tego małoletniego.

8. W przypadku, o którym mowa w ust. 4 pkt 3, decyzję w sprawie o przyznanie płatności w ramach ekoschematów spadkobiercy wydaje się po złożeniu przez niego odpisu prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku.

9. Termin, o którym mowa w ust. 2, nie podlega przywróceniu.

10. Do zapisobiercy windykacyjnego, który w wyniku śmierci rolnika nabył, jako przedmiot zapisu windykacyjnego, grunty objęte wnioskiem o przyznanie płatności złożonym przez tego rolnika lub prawo majątkowe, z którym łączy się posiadanie tych gruntów, przepisy ust. 1–9 stosuje się odpowiednio.

§ 23. 1. W przypadku rozwiązania albo przekształcenia rolnika albo wystąpienia innego zdarzenia prawnego, w wyniku których zaistniało następstwo prawne, z wyłączeniem przypadku, o którym mowa w § 22 ust. 1, w okresie od dnia, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności, do dnia doręczenia decyzji w sprawie o przyznanie płatności w ramach ekoschematów, płatności te przysługują następcy prawnemu tego rolnika, jeżeli:

1) grunty, które były objęte wnioskiem o przyznanie płatności, były w posiadaniu rolnika lub jego następcy prawnego w dniu 31 maja roku, w którym został złożony ten wniosek;

2) spełnia on warunki do przyznania danej płatności w ramach ekoschematów.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, następca prawny rolnika wstępuje do toczącego się postępowania w sprawie o przyznanie płatności w ramach ekoschematów na miejsce rolnika na wniosek o przyznanie płatności, o które ubiegał się rolnik, złożony w terminie 7 miesięcy od dnia wystąpienia zdarzenia prawnego, w którego wyniku zaistniało następstwo prawne.

3. Następca prawny rolnika podaje we wniosku, o którym mowa w ust. 2, numer identyfikacyjny.

4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, następca prawny rolnika dołącza dokument potwierdzający zaistnienie następstwa prawnego albo kopię tego dokumentu poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji.

5. Termin, o którym mowa w ust. 2, nie podlega przywróceniu.

§ 24. 1. Jeżeli po doręczeniu decyzji w sprawie o przyznanie płatności w ramach ekoschematów rolnik, do którego została skierowana ta decyzja, zmarł, jego spadkobiercy przysługują prawa, które przysługiwałyby spadkodawcy jako stronie postępowania w sprawie o przyznanie płatności w ramach ekoschematów.

2. Jeżeli po doręczeniu decyzji w sprawie o przyznanie płatności w ramach ekoschematów rolnik, do którego została skierowana ta decyzja, został rozwiązany albo przekształcony albo wystąpiło inne zdarzenie prawne, w wyniku którego zaistniało następstwo prawne, z wyłączeniem przypadku, o którym mowa w ust. 1, prawa, które przysługiwałyby temu rolnikowi jako stronie postępowania w sprawie o przyznanie płatności w ramach ekoschematów, przysługują jego następcy prawnemu.

3. Jeżeli w przypadku, o którym mowa w ust. 1, prawa, które przysługiwałyby spadkodawcy jako stronie postępowania w sprawie o przyznanie płatności w ramach ekoschematów, przysługują kilku spadkobiercom, prawa te wykonuje ten spadkobierca, na którego pozostali spadkobiercy wyrazili pisemną zgodę.

4. Należności z tytułu płatności w ramach ekoschematów przyznanych w drodze decyzji, o której mowa w ust. 1, są przedmiotem dziedziczenia.

5. Jeżeli płatności w ramach ekoschematów nie zostały przekazane na rachunek bankowy rolnika, o którym mowa w ust. 1, lub rachunek tego rolnika prowadzony w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, jego spadkobierca, który nie kwestionuje należności określonej w decyzji, o której mowa w ust. 1, składa wniosek o wypłatę płatności w ramach ekoschematów kierownikowi biura powiatowego Agencji, do którego rolnik złożył wniosek o przyznanie płatności, wraz z:

- 1) odpisem prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo
- 2) wypisem albo odpisem aktu poświadczenia dziedziczenia sporządzonym przez notariusza, albo
- 3) w przypadku gdy nie zostało zakończone postępowanie sądowe o stwierdzenie nabycia spadku:
 - a) zaświadczeniem sądu o zarejestrowaniu wniosku o stwierdzenie nabycia spadku albo
 - b) kopią wniosku o stwierdzenie nabycia spadku:
 - potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez sąd albo
 - poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji, wraz z potwierdzeniem nadania tego wniosku w placówce pocztowej operatora pocztowego w rozumieniu art. 3 pkt 12 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe lub w placówce podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej albo kopią tego potwierdzenia

– jednak nie później niż przed upływem 7 miesięcy od dnia doręczenia rolnikowi decyzji w sprawie o przyznanie płatności w ramach ekoschematów.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5 pkt 3, spadkobierca składa odpis prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku w terminie 30 dni od dnia uprawomocnienia się tego postanowienia.

7. Jeżeli płatności w ramach ekoschematów nie zostały przekazane na rachunek bankowy rolnika, o którym mowa w ust. 2, lub rachunek tego rolnika prowadzony w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, jego następcą prawny, który nie kwestionuje należności określonej w decyzji, o której mowa w ust. 2, składa wniosek o wypłatę płatności w ramach ekoschematów do kierownika biura powiatowego Agencji, do którego został złożony wniosek o przyznanie płatności, w terminie 7 miesięcy od dnia doręczenia temu rolnikowi tej decyzji.

8. Do wniosku o wypłatę płatności w ramach ekoschematów następcą prawny rolnika dołącza dokument potwierdzający zaistnienie następstwa prawnego albo kopię tego dokumentu poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji.

9. Jeżeli z postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo z aktu poświadczenia dziedziczenia sporządzonego przez notariusza wynika, że do nabycia spadku jest uprawnionych więcej niż jeden spadkobierca rolnika, spadkobierca występujący z wnioskiem o wypłatę płatności w ramach ekoschematów:

- 1) dołącza do tego wniosku albo
- 2) składa wraz z odpisem prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku

– oświadczenia pozostałych spadkobierców o wyrażeniu zgody na wypłatę temu spadkobiercy płatności w ramach ekoschematów.

10. Zgoda, o której mowa w ust. 9, nie jest wymagana, jeżeli miałaby być wyrażona przez małoletniego, a wniosek o wypłatę płatności w ramach ekoschematów został złożony przez spadkobiercę będącego przedstawicielem ustawowym tego małoletniego.

11. W przypadku złożenia wniosku o wypłatę płatności w ramach ekoschematów, kierownik biura powiatowego Agencji wydaje decyzję w sprawie wypłaty płatności w ramach ekoschematów.

12. W przypadku niezłożenia wniosku o wypłatę płatności w ramach ekoschematów albo w przypadku wydania decyzji o odmowie wypłaty płatności w ramach ekoschematów, decyzje, o których mowa w ust. 1 i 2, wygasają z mocy prawa.

§ 25. 1. Wniosek o wypłatę płatności w ramach ekoschematów zawiera:

- 1) imię i nazwisko oraz numer identyfikacyjny spadkodawcy lub rozwiązanego albo przekształconego rolnika;
- 2) imię i nazwisko spadkobiercy, zapisobiercy windykacyjnego albo następcy prawnego rolnika, numer identyfikacyjny, a w przypadku gdy numer taki nie został nadany – numer identyfikacyjny w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej (numer REGON), jeżeli został nadany, a w przypadku osoby fizycznej – również numer ewidencyjny powszechnego elektronicznego systemu ewidencji ludności (numer PESEL), albo kod kraju, numer i nazwę dokumentu stwierdzającego tożsamość oraz nazwę organu, który wydał dokument, jeżeli osoba fizyczna nie ma numeru PESEL, oraz miejsce zamieszkania i adres, adres do korespondencji, numer rachunku bankowego lub numer rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej;
- 3) informację o załącznikach dołączanych do tego wniosku;
- 4) oświadczenia wnioskodawcy związane z wypłatą płatności w ramach ekoschematów.

2. Wniosek o wypłatę płatności w ramach ekoschematów składa się na formularzu udostępnionym na stronie internetowej Agencji.

§ 26. 1. W przypadku przekazania gospodarstwa płatności w ramach ekoschematów, o które ubiega się przekazujący gospodarstwo, są przyznawane przejmującemu gospodarstwo, jeżeli:

- 1) przekazanie gospodarstwa zostało dokonane nie później niż do dnia 31 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności;
- 2) przejmujący gospodarstwo złoży wniosek o przyznanie płatności, o które ubiegał się przekazujący gospodarstwo, do dnia 30 czerwca roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności przez przekazującego gospodarstwo.

2. Przejmujący gospodarstwo we wniosku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2:

- 1) podaje numer identyfikacyjny przekazującego gospodarstwo;
- 2) składa oświadczenie o objęciu w posiadanie gruntów wchodzących w skład gospodarstwa objętych wnioskiem o przyznanie płatności.

3. Przejmujący gospodarstwo dołącza do wniosku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, umowę, na podstawie której grunty wchodzące w skład tego gospodarstwa objęte wnioskiem o przyznanie płatności zostały przekazane.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, w postępowaniu w sprawie o przyznanie płatności w ramach ekoschematów przejmujący gospodarstwo wstępuje na miejsce przekazującego gospodarstwo.

5. W przypadku przekazania gospodarstwa, które zostało dokonane po dniu 31 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności, płatności w ramach ekoschematów przysługują przekazującemu gospodarstwo, jeżeli są spełnione warunki do ich przyznania.

6. Termin, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie podlega przywróceniu.

§ 27. Jeżeli zostanie podjęta decyzja o wypłacie zaliczek, o której mowa w art. 50 ust. 1 ustawy, na poczet płatności w ramach ekoschematów:

- 1) współczynnik korygujący, o którym mowa w art. 17 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 187, z późn. zm.⁷⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem 2021/2116”, nie jest brany pod uwagę;

⁷⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 29 z 10.02.2022, str. 45 oraz Dz. Urz. UE L 216 z 19.08.2022, str. 1.

- 2) kwotę wypłacaną na podstawie decyzji w sprawie o przyznanie płatności w ramach ekoschematów pomniejsza się o kwotę zaliczki wypłaconej na poczet płatności w ramach ekoschematów oraz o współczynnik korygujący, o którym mowa w art. 17 ust. 1 rozporządzenia 2021/2116, mający zastosowanie do danego roku składania wniosków o przyznanie płatności w odniesieniu do sumy płatności w ramach ekoschematów należnych rolnikowi.

§ 28. W przypadku gdy rolnik ubiega się o przyznanie płatności w ramach ekoschematów do powierzchni gruntów, która przekracza obszar zatwierdzony do danej płatności w ramach ekoschematów lub płatności w ramach danej praktyki lub danego wariantu, powierzchnię obszaru zatwierdzonego do danej płatności w ramach ekoschematów lub jej praktyk lub jej wariantów służącą do ustalenia wysokości danej płatności ustala się w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie art. 70 ust. 1 ustawy dotyczących przyznawania pomocy, o której mowa w art. 20 pkt 1 lit. a–d ustawy, a wysokość kary ustala się w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie art. 70 ust. 1 ustawy dotyczących przyznawania pomocy, o której mowa w art. 20 pkt 1 lit. a–d ustawy.

§ 29. 1. Jeżeli zostanie stwierdzone uchybienie w przestrzeganiu przez rolnika wymogów dla poszczególnych płatności, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. a–d, określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia, wysokość kary w części dotyczącej danej płatności w ramach ekoschematów lub płatności w ramach danej praktyki lub danego wariantu stanowi iloczyn:

- 1) iloczynu:
 - a) współczynnika dotkliwości danego uchybienia i
 - b) współczynnika trwałości danego uchybienia– które są określone w załączniku nr 6 do rozporządzenia, oraz
- 2) kwoty stanowiącej iloczyn:
 - a) wysokości danej płatności w ramach ekoschematów lub płatności w ramach danej praktyki lub danego wariantu, jaka przysługiwałaby, gdyby rolnik przestrzegał tych wymogów, oraz
 - b) procentowego stosunku powierzchni obszaru, na którym stwierdzono to uchybienie, do powierzchni obszaru, na którym powinny być przestrzegane te wymogi w ramach danej płatności w ramach ekoschematów lub płatności w ramach danej praktyki lub danego wariantu.

2. Jeżeli zostanie stwierdzone uchybienie w przestrzeganiu przez rolnika odpowiednich minimalnych wymogów dotyczących stosowania nawozów i środków ochrony roślin, o których mowa w art. 31 ust. 5 lit. b rozporządzenia 2021/2115, wskazanych w załączniku nr 1 do rozporządzenia, wysokość kary w części dotyczącej danej płatności w ramach ekoschematów lub płatności w ramach danej praktyki lub danego wariantu, w ramach których powinien być przestrzegany dany wymóg zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia, stanowi iloczyn:

- 1) iloczynu:
 - a) współczynnika dotkliwości danego uchybienia i
 - b) współczynnika trwałości danego uchybienia– które są określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia, oraz
- 2) kwoty stanowiącej iloczyn:
 - a) wysokości danej płatności w ramach ekoschematów lub płatności w ramach danej praktyki lub danego wariantu, jaka przysługiwałaby, gdyby rolnik przestrzegał tych wymogów, oraz
 - b) procentowego stosunku powierzchni obszaru, na którym stwierdzono to uchybienie, do powierzchni obszaru, na którym powinny być przestrzegane te wymogi w ramach danej płatności w ramach ekoschematów lub płatności w ramach danej praktyki lub danego wariantu.

3. Jeżeli w odniesieniu do uchybienia, o którym mowa w ust. 1, wystąpi powtarzalność, o której mowa w art. 59 ust. 5 akapit pierwszy rozporządzenia 2021/2116, rozumiana jako ponowne stwierdzenie w ramach tej samej płatności w ramach ekoschematów lub płatności w ramach danej praktyki lub danego wariantu przez danego rolnika takiego samego uchybienia w przestrzeganiu wymogów, wysokość kary ustala się jako iloczyn liczby lat spośród trzech poprzedzających rok, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności, w których w ramach tej samej płatności lub jej praktyki, lub jej wariantu stwierdzono takie samo uchybienie oraz kwoty wynoszącej 1% części płatności w ramach ekoschematów, do której odnosi się to uchybienie, którą rolnik otrzymałby, gdyby to uchybienie nie wystąpiło.

§ 30. Kary w odniesieniu do płatności w ramach ekoschematów oblicza się w następujący sposób:

- 1) w pierwszej kolejności oblicza się karę, o której mowa w § 28;
- 2) kwota płatności w ramach ekoschematów pozostała po uwzględnieniu kary wymienionej w pkt 1 służy jako podstawa do obliczenia kar, o których mowa w § 29;
- 3) kwota płatności w ramach ekoschematów pozostała po uwzględnieniu kar wymienionych w pkt 1 i 2 służy jako podstawa obliczenia kary, o której mowa w art. 60 ust. 1 ustawy;
- 4) kwota płatności w ramach ekoschematów pozostała po uwzględnieniu kar wymienionych w pkt 1–3 służy jako podstawa obliczenia kary, o której mowa w art. 60 ust. 2 pkt 1 ustawy;
- 5) kwota płatności w ramach ekoschematów pozostała po uwzględnieniu kar wymienionych w pkt 1–4 służy jako podstawa obliczenia kar, o których mowa w art. 59 ust. 2 ustawy;
- 6) kwota płatności w ramach ekoschematów pozostała po uwzględnieniu kar wymienionych w pkt 1–5 służy jako podstawa obliczenia kar wynikających z zastosowania:
 - a) zmniejszenia określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 75 ust. 2 ustawy,
 - b) współczynnika korygującego, o którym mowa w art. 17 ust. 1 rozporządzenia 2021/2116;
- 7) kwota płatności w ramach ekoschematów pozostała po uwzględnieniu kar i zmniejszeń wymienionych w pkt 1–6 służy jako podstawa do obliczenia kar z tytułu nieprzestrzegania norm i wymogów podstawowych, o których mowa w art. 52 ustawy.

§ 31. Przepisów § 28 pkt 2 i § 29 nie stosuje się, jeżeli kara określona w tych przepisach miałaby być nałożona na skutek niezgodności ze stanem faktycznym informacji zawartych we wniosku o przyznanie płatności, o której wnioskodawca poinformował kierownika biura powiatowego Agencji zgodnie z § 20, pod warunkiem, że Agencja nie powiadomiła wcześniej wnioskodawcy o zamiarze przeprowadzenia kontroli na miejscu lub o stwierdzonych niezgodnościach we wniosku o przyznanie płatności.

§ 32. Jeżeli rolnik we wniosku o przyznanie płatności na 2023 rok zadeklaruje grunty ugorowane z uprawą, to uprawę tę uwzględnia się do wyliczenia wielkości procentowej upraw w strukturze zasiewów w ramach praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 4.

§ 33. Jeżeli rolnik, który w 2023 roku ubiega się o przyznanie płatności do rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi nie może spełnić warunku, o którym mowa odpowiednio w § 9 ust. 3 lub § 10 ust. 3, uznaje się, że warunek ten jest spełniony, jeżeli rolnik na formularzu opracowanym przez Agencję i udostępnionym na jej stronie internetowej:

- 1) złoży kierownikowi biura powiatowego Agencji oświadczenie o wykonaniu praktyki, o której mowa odpowiednio w § 4 ust. 1 pkt 5 lub 6, w terminie określonym odpowiednio w § 9 ust. 4 lub § 10 ust. 4, oraz
- 2) prowadzi rejestr zabiegów agrotechnicznych na formularzu opracowanym przez Agencję i udostępnionym na jej stronie internetowej, zawierający co najmniej: nr działki ewidencyjnej, wielkość powierzchni, datę wykonania zabiegu i rodzaj wykonanego zabiegu.

§ 34. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *H. Kowalczyk*

Załączniki do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 marca 2023 r. (poz. 493)

Załącznik nr 1

ODPOWIEDNIE MINIMALNE WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA NAWOZÓW I ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN, O KTÓRYCH MOWA W ART. 31 UST. 5 LIT. B ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/2115 Z DNIA 2 GRUDNIA 2021 R. USTANAWIAJĄCEGO PRZEPISY DOTYCZĄCE WSPARCIA PLANÓW STRATEGICZNYCH SPORZĄDZANYCH PRZEZ PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE W RAMACH WSPÓLNEJ POLITYKI ROLNEJ (PLANÓW STRATEGICZNYCH WPR) I FINANSOWANYCH Z EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU ROLNICZEGO GWARANCJI (EFRG) I Z EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU ROLNEGO NA RZECZ ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH (EFRROW) ORAZ UCHYLEAJĄCEGO ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 1305/2013 I (UE) NR 1307/2013

Wymogi	Rodzaj uchybienia	Obszar objęty płatnością lub praktyką	Współczynnik dotkliwości uchybienia	Współczynnik trwałości uchybienia			Ilozyn współczynnika dotkliwości i współczynnika trwałości uchybienia
				Odwracalna krótkotrwała	Odwracalna długotrwała	Nieodwracalna	
I. ODPOWIEDNIE MINIMALNE WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA NAWOZÓW							
1. Niestosowanie w danym roku dawki nawozów naturalnych wykorzystywanych rolniczo zawierającej więcej niż 170 kg azotu w czystym składniku na 1 ha użytków rolnych – art. 105 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2625 i 2687 oraz z 2023 r.	Stwierdzono naruszenie wymogu 1.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 3	50%	–	–	2	100%

Wymogi	Rodzaj uchybienia	Obszar objęty płatnością lub praktyką	Współczynnik dotkliwości uchybienia	Współczynnik trwałości uchybienia			Iloczyn współczynnika dotkliwości i współczynnika trwałości uchybienia
				Odwracalna krótkotrwała	Odwracalna długotrwała	Nieodwracalna	
poz. 295 i 412), zwanej dalej „Prawem wodnym”.							
2. Opracowanie planu nawożenia azotem przez podmioty, które są zobowiązane do opracowania takiego planu – art. 105a ust. 1 Prawa wodnego.	Stwierdzono naruszenie wymogu 2.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 13, oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3	10%	–	2	–	20%
3. Opracowanie w terminie pozwalającym na prawidłowe i bezpieczne stosowanie nawozów, nie później niż do dnia rozpoczęcia stosowania nawozów planu nawożenia azotem przez podmioty, które są zobowiązane do opracowania takiego planu – art. 105a ust. 2 Prawa wodnego.	Stwierdzono naruszenie wymogu 3.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 13, oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3	5%	–	2	–	10%
4. Opracowanie planu nawożenia azotem zawierającego rozplanowanie stosowania nawozów na poszczególne działki rolnych w gospodarstwie rolnym, z uwzględnieniem potrzeb pokarmowych roślin w warunkach danego siedliska przez podmioty, które są zobowiązane do opracowania takiego planu – art. 105a ust. 3 Prawa wodnego.	Stwierdzono naruszenie wymogu 4.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 13, oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3	5%	–	2	–	10%

Wymogi	Rodzaj uchybienia	Obszar objęty płatnością lub praktyką	Współczynnik dotkliwości uchybienia	Współczynnik trwałości uchybienia			Iloczyn współczynnika dotkliwości i współczynnika trwałości uchybienia
				Odwracalna krótkotrwała	Odwracalna długotrwała	Nieodwracalna	
5. Stosowanie przez podmioty obowiązane do opracowania planu nawożenia azotem nawozów w dawkach nieprzekraczających dawek określonych w tym planie – art. 105a ust. 8 Prawa wodnego.	Stwierdzono naruszenie wymogu 5.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 13, oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3	25%	–	–	2	50%
6. Przechowywanie planu nawożenia azotem w gospodarstwie rolnym przez 3 lata od dnia zakończenia stosowania nawozów na podstawie tego planu – art. 105a ust. 9 Prawa wodnego.	Stwierdzono naruszenie wymogu 6.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 13, oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3	5%	–	–	2	10%
7. Stosowanie przez podmioty prowadzące produkcję rolną oraz podmioty prowadzące działalność, o której mowa w art. 102 ust. 1 Prawa wodnego, które nie są obowiązane do opracowania planu nawożenia azotem, nawozów w dawkach nieprzekraczających maksymalnych dawek nawozów azotowych dla upraw w plonie głównym określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 106 ust. 4 Prawa wodnego dla plonów uzyskiwanych w warunkach uregulowanego odczynu gleby, zbilansowanego	Stwierdzono naruszenie wymogu 7.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 13, oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3	25%	–	–	2	50%

Wymogi	Rodzaj uchybienia	Obszar objęty płatnością lub praktyką	Współczynnik dotkliwości uchybienia	Współczynnik trwałości uchybienia			Iloczyn współ- czynnika dotkliwości i współ- czynnika trwałości uchybienia
				Odwracalna krótkotrwała	Odwracalna długotrwała	Nieod- wracalna	
nawożenia azotem, fosforem i potasem i stosowania integrowanej ochrony roślin – art. 105c ust. 1 Prawa wodnego.							
8. Opracowanie planu nawożenia azotem w terminie pozwalającym na prawidłowe i bezpieczne stosowanie nawozów, nie później niż do dnia rozpoczęcia stosowania nawozów przez podmioty, o których mowa w art. 105c ust. 1 Prawa wodnego, które zgodnie z art. 105c ust. 2 tej ustawy, opracowały plan nawożenia azotem – art. 105c ust. 2 w zakresie odwołania do art. 105a ust. 2 Prawa wodnego.	Stwierdzono naruszenie wymogu 8.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 13, oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3	5%	–	–	2	10%
9. Opracowanie planu nawożenia azotem zawierającego rozplanowanie stosowania nawozów na poszczególnych działkach rolnych w gospodarstwie rolnym, z uwzględnieniem potrzeb pokarmowych roślin w warunkach danego siedliska przez podmioty, o których mowa w art. 105c ust. 1 Prawa wodnego, które zgodnie z art. 105c ust. 2 tej ustawy,	Stwierdzono naruszenie wymogu 9.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 13, oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3	5%	–	–	2	10%

Wymogi	Rodzaj uchybienia	Obszar objęty płatnością lub praktyką	Współczynnik dotkliwości uchybienia	Współczynnik trwałości uchybienia			Iloczyn współczynnika dotkliwości i współczynnika trwałości uchybienia
				Odwracalna krótkotrwała	Odwracalna długotrwała	Nieodwracalna	
opracowały plan nawożenia azotem – art. 105c ust. 2 w zakresie odwołania do art. 105a ust. 3 Prawa wodnego.							
10. Stosowanie nawozów w dawkach nieprzekraczających dawek określonych w planie nawożenia azotem przez podmioty, o których mowa w art. 105c ust. 1 Prawa wodnego, które zgodnie z art. 105c ust. 2 tej ustawy, opracowały plan nawożenia azotem – art. 105c ust. 2 w zakresie odwołania do art. 105a ust. 8 Prawa wodnego.	Stwierdzono naruszenie wymogu 10.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 13, oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3	25%	-	2	50%	
11. Przechowywanie planu nawożenia azotem w gospodarstwie rolnym przez 3 lata od dnia zakończenia stosowania nawozów na podstawie tego planu, przez podmioty, o których mowa w art. 105c ust. 1 Prawa wodnego, które zgodnie z art. 105c ust. 2 tej ustawy, opracowały plan nawożenia azotem – art. 105c ust. 2 w zakresie odwołania do art. 105a ust. 9 Prawa wodnego.	Stwierdzono naruszenie wymogu 11.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 13, oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3	5%	-	2	10%	
12. Stosowanie komunalnych osadów ściekowych zgodnie z zaleconymi dawkami, ustalonymi zgodnie z § 3	Stwierdzono naruszenie wymogu 12.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 3	15%	-	2	30%	

Wymogi	Rodzaj uchybienia	Obszar objęty płatnością lub praktyką	Współczynnik dotkliwości uchybienia	Współczynnik trwałości uchybienia			Iloczyn współ- czynnika dotkliwości i współ- czynnika trwałości uchybienia
				Odwracalna krótkotrwała	Odwracalna długotrwała	Nieod- wracalna	
rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 lutego 2015 r. w sprawie stosowania komunalnych osadów ściekowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 23) – § 3 tego rozporządzenia.							
13. Opracowanie planu nawożenia azotem albo obliczanie maksymalnych dawek azotu, o których mowa w Programie działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną oraz podmioty prowadzące działalność, o której mowa w art. 102 ust. 1 Prawa wodnego – rozdział 1.5. ust. 5 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 stycznia 2023 r. w sprawie „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu” (Dz. U. poz. 244), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie programu działań”.	Stwierdzono naruszenie wymogu 13.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 13, oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3	5%	–	2	10%	

Wymogi	Rodzaj uchybienia	Obszar objęty platnością lub praktyką	Współczynnik dotkliwości uchybienia	Współczynnik trwałości uchybienia			Iloczyn współczynnika dotkliwości i współczynnika trwałości uchybienia
				Odwracalna krótkotrwała	Odwracalna długotrwała	Nieodwracalna	
14. Opracowanie planu nawożenia azotem zgodnie ze zbiorem zaleceń dobrej praktyki rolniczej na podstawie składu chemicznego nawozów oraz potrzeb pokarmowych roślin i zasobności gleb uwzględniających stosowane odpady, ścieki wykorzystywane rolniczo i nawozy – rozdział 1.5. ust. 7 załącznika do rozporządzenia w sprawie programu działań.	Stwierdzono naruszenie wymogu 14.	Obszar objęty platnością, o której mowa w § 13, oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3	5%	–	–	2	10%
15. Uprawa roślin z listy upraw intensywnych określonych w załączniku nr 7 do Programu, których uprawa na powierzchni powyżej 50 ha, w gospodarstwach rolnych o powierzchni powyżej 100 ha użytków rolnych, zgodnie z art. 105a ust. 1 pkt 2 Prawa wodnego, oblige podmioty prowadzące produkcję rolną oraz podmioty prowadzące działalność, o której mowa w art. 102 ust. 1 Prawa wodnego, do opracowania planu nawożenia azotem – rozdział 1.5. ust. 8 załącznika do rozporządzenia w sprawie programu działań.	Stwierdzono naruszenie wymogu 15.	Obszar objęty platnością, o której mowa w § 13, oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3	10%	–	–	2	20%

Wymogi	Rodzaj uchybienia	Obszar objęty płatnością lub praktyką	Współczynnik dotkliwości uchybienia	Współczynnik trwałości uchybienia			Iloczyn współczynnika dotkliwości i współczynnika trwałości uchybienia
				Odwracalna krótkotrwała	Odwracalna długotrwała	Nieodwracalna	
16. Opracowanie planu nawożenia azotem z uwzględnieniem sposobu obliczania dawki nawozów azotowych mineralnych – uproszczonego bilansu azotu, który został określony w załączniku nr 8 do Programu, albo przy zastosowaniu programu nawozowego obejmującego wymagania dla uproszczonego bilansu azotu określonego w załączniku nr 8 do Programu, przez podmioty inne niż wymienione w art. 105a ust. 1 pkt 1 Prawa wodnego – rozdział 1.5. ust. 9 załącznika do rozporządzenia w sprawie programu działań. 17. W przypadku terenu o dużym nachyleniu: 1) rozdzielenie dawek nawozów azotowych mineralnych, tak aby poszczególne dawki nie przekraczały 100 kg N/ha; 2) na gruntach ornych dokonano bezpośredniej aplikacji do gleby lub przyorano lub wymieszano z glebą nawozy, a w okresie wegetacyjnym roślin uprawnych – stosowano je przy	Stwierdzono naruszenie wymogu 16.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 13, oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3	10%	-	-	2	20%
17. W przypadku terenu o dużym nachyleniu: 1) rozdzielenie dawek nawozów azotowych mineralnych, tak aby poszczególne dawki nie przekraczały 100 kg N/ha; 2) na gruntach ornych dokonano bezpośredniej aplikacji do gleby lub przyorano lub wymieszano z glebą nawozy, a w okresie wegetacyjnym roślin uprawnych – stosowano je przy	Stwierdzono naruszenie wymogu 17.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 13, oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3	20%	-	-	2	40%

Wymogi	Rodzaj uchybienia	Obszar objęty płatnością lub praktyką	Współczynnik dotkliwości uchybień	Współczynnik trwałości uchybienia			Iloczyn współ- czynnika dotkliwości i współ- czynnika trwałości uchybień
				Odwracalna krótkotrwała	Odwracalna długotrwała	Nieod- wracalna	
największym zapotrzebowaniu roślin na azot; przyorania lub wymieszania z glebą dokonuje się w ciągu 4 godzin od zastosowania nawozu naturalnego, jednak nie później niż następnego dnia po jego zastosowaniu; 3) uprawianie działki rolnej w kierunku poprzecznym do nachylenia stoku, stosując odkładanie skiby w górę stoku, o ile pozwala na to wielkość i usytuowanie tej działki rolnej lub przy zastosowaniu konserwujących systemów uprawy zapobiegających wymywaniu, takich jak uprawa uproszczona, uprawa uproszczona pasowa lub uprawa zerowa, z tym że nie dotyczy to działki rolnej mniejszej niż 1 ha, na której stosuje się uproszczony system uprawy – rozdział 1.2.3. ust. 4 załącznika do rozporządzenia w sprawie programu działań.							
II. ODPOWIEDNIE MINIMALNE WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN							
1. Przeciwdziałanie zniszczeniu środków ochrony roślin na obszarach i obiektach niebędące celem zabiegu	Stwierdzono naruszenie wymogu 1.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 3, oraz praktyką, o której	20%	1,25	-	-	25%

Wymogi	Rodzaj uchybienia	Obszar objęty płatnością lub praktyką	Współczynnik dotkliwości uchybienia	Współczynnik trwałości uchybienia			Iloczyn współczynnika dotkliwości i współczynnika trwałości uchybienia
				Odwracalna krótkotrwała	Odwracalna długotrwała	Nieodwracalna	
z zastosowaniem tych środków oraz planowanie stosowania środków ochrony roślin z uwzględnieniem okresu, w którym ludzie będą przebywać na obszarze objętym zabiegiem – art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (Dz. U. z 2023 r. poz. 340 i 412).		mowa w § 4 ust. 1 pkt 2					
2. Środki ochrony roślin mogą być stosowane w odległości od zbiorników i cieków wodnych mniejszej niż szerokość strefy buforowej, o której mowa w załączniku III do rozporządzenia Komisji (UE) nr 547/2011 z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów w zakresie etykietowania środków ochrony roślin (Dz. Urz. UE L 155 z 11.06.2011, str. 176, z późn. zm.), wskazanej w etykietach tych środków, jeżeli zostaną określone warunki stosowania środków ochrony	Stwierdzono naruszenie wymogu 2.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 3, oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2	20%	1,25	-	-	25%

Wymogi	Rodzaj uchybienia	Obszar objęty płatnością lub praktyką	Współczynnik dotkliwości uchybienia	Współczynnik trwałości uchybienia			Iloczyn współczynnika dotkliwości i współczynnika trwałości uchybienia
				Odwracalna krótkotrwała	Odwracalna długotrwała	Nieodwracalna	
roślin w takiej odległości w przepisach wydanych na podstawie art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin – art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin.							
3. Uwzględnienie integrowanej ochrony roślin w przypadku stosowania środków ochrony roślin oraz wskazanie sposobu realizacji wymagań integrowanej ochrony roślin w dokumentacji, o której mowa w art. 67 ust. 1 rozporządzenia nr 1107/2009, przez podanie przyezyny wykonania zabiegu środkami ochrony roślin – art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin.	Stwierdzono naruszenie wymogu 3.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 3, 13 i 14, oraz praktyką, o której mowa w § 6	20%	1,25	-	-	25%
4. Stosowanie działań lub metod niechemicznych w zakresie integrowanej ochrony roślin, polegających na stosowaniu płodozmianu, terminu siewu lub sadzenia, lub obsady roślin, w sposób ograniczający występowanie organizmów szkodliwych – § 1 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra	Stwierdzono naruszenie wymogu 4.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 3, oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2	20%	1,25	-	-	25%

Wymogi	Rodzaj uchybienia	Obszar objęty płatnością lub praktyką	Współczynnik dotkliwości uchybienia	Współczynnik trwałości uchybienia			Iloczyn współczynnika dotkliwości i współczynnika trwałości uchybienia
				Odwracalna krótkotrwała	Odwracalna długotrwała	Nieodwracalna	
Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 kwietnia 2013 r. w sprawie wymagań integrowanej ochrony roślin (Dz. U. poz. 505).							
5. Stosowanie działań lub metod niechemicznych w zakresie integrowanej ochrony roślin, polegających na stosowaniu agrotechniki w sposób ograniczający występowanie organizmów szkodliwych, w tym stosowanie mechanicznej ochrony roślin – § 1 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 kwietnia 2013 r. w sprawie wymagań integrowanej ochrony roślin.	Stwierdzono naruszenie wymogu 5.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 3, oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2	20%	1,25	-	-	25%
6. Stosowanie działań lub metod niechemicznych w zakresie integrowanej ochrony roślin, polegających na wykorzystywaniu odmian odpornych lub tolerancyjnych na organizmy szkodliwe oraz materiału siewnego wytworzonego i poddanego ocenie zgodnie z przepisami o nasiennictwie – § 1 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia	Stwierdzono naruszenie wymogu 6.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 3, oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2	20%	1,25	-	-	25%

Wymogi	Rodzaj uchybienia	Obszar objęty płatnością lub praktyką	Współczynnik dotkliwości uchybienia	Współczynnik trwałości uchybienia			Iloczyn współczynnika dotkliwości i współczynnika trwałości uchybienia
				Odwracalna krótkotrwała	Odwracalna długotrwała	Nieodwracalna	
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 kwietnia 2013 r. w sprawie wymagań integrowanej ochrony roślin.							
7. Stosowanie działań lub metod niechemicznych w zakresie integrowanej ochrony roślin, polegających na stosowaniu nawożenia, nawadniania i wapnowania, w sposób ograniczający występowanie organizmów szkodliwych – § 1 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 kwietnia 2013 r. w sprawie wymagań integrowanej ochrony roślin.	Stwierdzono naruszenie wymogu 7.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 3, oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2	20%	1,25	-	-	25%
8. Stosowanie działań lub metod niechemicznych w zakresie integrowanej ochrony roślin, polegających na ochronie organizmów pożytecznych oraz stwarzaniu warunków sprzyjających ich występowaniu, w szczególności dotyczy to owadów zapyłających i naturalnych wrogów organizmów szkodliwych – § 1 ust. 1 pkt 6	Stwierdzono naruszenie wymogu 8.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 3, oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2	20%	1,25	-	-	25%

Wymogi	Rodzaj uchybienia	Obszar objęty płatnością lub praktyką	Współczynnik dotkliwości uchybienia	Współczynnik trwałości uchybienia			Ilość współczynnika dotkliwości i współczynnika trwałości uchybienia
				Odwracalna krótkotrwała	Odwracalna długotrwała	Nieodwracalna	
rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 kwietnia 2013 r. w sprawie wymagań integrowanej ochrony roślin.							
9. Przeprowadzenie zabiegów chemicznej ochrony roślin w zakresie integrowanej ochrony roślin, uwzględniających dobór środków ochrony roślin w taki sposób, aby minimalizować negatywny wpływ zabiegów ochrony roślin na organizmy niebędące celem zabiegu, w szczególności dotyczy to owadów zapylających i naturalnych wrogów organizmów szkodliwych – § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 kwietnia 2013 r. w sprawie wymagań integrowanej ochrony roślin.	Stwierdzono naruszenie wymogu 9.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 3, oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2	20%	1,25	-	-	25%
10. Przeprowadzenie zabiegów chemicznej ochrony roślin w zakresie integrowanej ochrony roślin, polegającej na ograniczeniu liczby zabiegów i ilości stosowanych środków ochrony roślin do niezbędnego minimum – § 1 ust. 2	Stwierdzono naruszenie wymogu 10.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 3, oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2	20%	1,25	-	-	25%

Wymogi	Rodzaj uchybienia	Obszar objęty płatnością lub praktyką	Współczynnik dotkliwości uchybienia	Współczynnik trwałości uchybienia			Iloczyn współ- czynnika dotkliwości i współ- czynnika trwałości uchybienia
				Odwracalna krótkotrwała	Odwracalna długotrwała	Nieod- wracalna	
pkt 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 kwietnia 2013 r. w sprawie wymagań integrowanej ochrony roślin.							
11. Przeprowadzenie zabiegów chemicznej ochrony roślin w zakresie integrowanej ochrony roślin, z uwzględnieniem przeciwdziałania powstawaniu odporności organizmów szkodliwych na środki ochrony roślin poprzez właściwy dobór i przemienne stosowanie tych środków – § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 kwietnia 2013 r. w sprawie wymagań integrowanej ochrony roślin.	Stwierdzono naruszenie wymogu 11.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 3, oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2	20%	1,25	-	-	25%

WYMOGI DLA POSZCZEGÓLNYCH PŁATNOŚCI,
O KTÓRYCH MOWA W § 1 PKT 1 LIT. A–D ROZPORZĄDZENIA

I. Wymogi dla płatności do obszarów z roślinami miododajnymi – nie prowadzi się produkcji rolnej, z wyjątkiem prowadzenia pasiek, w tym:

- 1) nie prowadzi się wypasu i koszenia,
- 2) nie stosuje się nawozów i środków ochrony roślin

– w terminie do dnia 31 sierpnia.

II. Wymogi dla płatności do rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w zakresie:

- 1) praktyki – Ekstensywne użytkowanie trwałych użytków zielonych z obsadą zwierząt:
 - a) liczba zwierząt w przeliczeniu na DJP w gospodarstwie wynosi:
 - co najmniej 0,3 DJP na hektar trwałych użytków zielonych i
 - maksymalnie 2 DJP na hektar trwałych użytków zielonych
 - będących w posiadaniu rolnika,
 - b) nie zaoruje się trwałych użytków zielonych w okresie realizacji praktyki;
- 2) praktyki – Międzyplony ozime lub wsiewki śródplonowe:
 - a) dokonanie siewu międzyplonów ozimych w terminie od dnia 1 lipca do dnia 1 października i utrzymanie ich co najmniej do dnia 15 lutego roku następującego po roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności, przy czym po dniu 15 listopada dopuszcza się ich mulczowanie albo
 - b) utrzymanie wsiewki co najmniej do wysiewu kolejnej uprawy w plonie głównym lub przez co najmniej 8 tygodni od dnia zbioru uprawy w plonie głównym w roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności,
 - c) nie stosuje się środków ochrony roślin:
 - na międzyplonach ozimych – od ich wysiewu co najmniej do dnia 15 lutego roku następującego po roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności,
 - w przypadku wsiewek śródplonowych – przez okres ich utrzymania określony w lit. b);
- 3) praktyki – Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia:
 - a) wykonanie chemicznej analizy gleby w zakresie zasobności w składniki pokarmowe P, K i Mg oraz pH – przy czym wyniki badania chemicznej analizy gleby zachowują ważność przez okres 4 lat od dnia ich wykonania,

- b) opracowanie planu nawozowego określającego dawki składników pokarmowych N, P, K i Mg oraz potrzeby wapnowania – na piśmie lub przy użyciu narzędzia INTER-NAW lub innego narzędzia służącego opracowaniu planu nawozowego,
 - c) przestrzeganie planu nawozowego określającego dawki składników pokarmowych (N, P, K i Mg oraz potrzeby wapnowania) – przy czym dopuszczalne jest stosowanie dawek nawozów niższych niż określone w planie nawozowym,
 - d) prowadzenie rejestru zabiegów agrotechnicznych na formularzu opracowanym przez Agencję i udostępnionym na jej stronie internetowej, zawierającego co najmniej: nr działki ewidencyjnej, wielkość powierzchni, datę wykonania zabiegu, rodzaj uprawy, rodzaj wykonanego zabiegu, nazwę nawozu i zastosowaną ilość nawozu – w odniesieniu do wszystkich gruntów, o których mowa w § 7 ust. 1, będących w posiadaniu rolnika;
- 4) wariantu z wapnowaniem w ramach praktyki – Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia – prowadzenie rejestru zabiegów agrotechnicznych, o którym mowa w pkt 3 lit. d, zawierającego również informacje o zastosowaniu nawozu wapniowego;
- 5) praktyki – Zróżnicowana struktura upraw – w strukturze zasiewów na gruntach będących w posiadaniu rolnika, udział:
- a) uprawy, która zajmuje największą powierzchnię gruntów ornych w gospodarstwie, nie przekracza 65%,
 - b) najmniejszej uprawy nie może być mniejszy niż 10% powierzchni wszystkich gruntów ornych w gospodarstwie – w przypadku uprawiania trzech upraw,
 - c) pozostałych upraw łącznie, innych niż dwie największe uprawy, nie może być mniejszy niż 10% powierzchni wszystkich gruntów ornych w gospodarstwie – w przypadku uprawiania więcej niż trzech upraw,
 - d) upraw mających pozytywny wpływ na bilans glebowej materii organicznej wymienionych w wykazie nr 1 załącznika nr 5 do rozporządzenia stanowi co najmniej 20% powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie, przy czym w przypadku mieszanek bobowatych ze zbożami, zboża nie są dominujące w tej mieszance,
 - e) zbóż wymienionych w wykazie nr 2 załącznika nr 5 do rozporządzenia nie przekracza 65% powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie,

- f) upraw mających ujemny wpływ na bilans glebowej materii organicznej wymienionych w wykazie nr 3 załącznika nr 5 do rozporządzenia nie przekracza 30% powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie;
- 6) praktyki – Wymieszanie obornika na gruntach ornych w terminie 12 godzin od jego aplikacji – wymieszanie obornika z glebą maksymalnie w terminie 12 godzin od jego aplikacji na gruncie ornym;
- 7) praktyki – Stosowanie nawozów naturalnych płynnych innymi metodami niż rozbryzgowo – stosowanie nawozów naturalnych płynnych innymi metodami niż rozbryzgowo na gruntach ornych i trwałych użytkach zielonych;
- 8) praktyki – Uproszczone systemy uprawy:
- a) prowadzenie uprawy konserwującej bezorkowej, w tym uprawy pasowej (strip-till), poprzez:
- wykonywanie zabiegów uprawowych z odstępniem od uprawy płużnej w zespole uprawek późniwnych i przedsiwnych w roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności,
 - pozostawianie na polu po zbiorze uprawy w plonie głównym całości resztek późniwnych w formie mulczu,
- b) prowadzenie rejestru zabiegów agrotechnicznych na formularzu opracowanym przez Agencję i udostępnionym na jej stronie internetowej, zawierającego co najmniej: nr działki ewidencyjnej, wielkość powierzchni, datę wykonania zabiegu, rodzaj uprawy i rodzaj wykonanego zabiegu;
- 9) praktyki – Wymieszanie słomy z glebą – prowadzenie rejestru zabiegów agrotechnicznych na formularzu opracowanym przez Agencję i udostępnionym na jej stronie internetowej, zawierającego co najmniej: nr działki ewidencyjnej, wielkość powierzchni, datę wykonania zabiegu, rodzaj uprawy i rodzaj wykonanego zabiegu.

III. Wymóg dla płatności do integrowanej produkcji roślin – zachowanie w danym roku kalendarzowym wszystkich posiadanych w gospodarstwie trwałych użytków zielonych.

IV. Wymóg dla płatności do biologicznej ochrony upraw – prowadzenie rejestru zabiegów agrotechnicznych na formularzu opracowanym przez Agencję i udostępnionym na jej stronie internetowej, zawierającego co najmniej: nr działki ewidencyjnej, wielkość powierzchni, datę wykonania zabiegu, rodzaj uprawy, rodzaj wykonanego zabiegu, nazwę środka ochrony roślin i zastosowaną ilość środka ochrony roślin.

WYKAZY ROŚLIN MIODODAJNYCH, DO UPRAWY KTÓRYCH MOŻE ZOSTAĆ PRZYZNANA PŁATNOŚĆ
DO OBSZARÓW Z ROŚLINAMI MIODODAJNYMI**Wykaz nr 1**

- 1) bodziszki (*Geranium spp.*);
- 2) chabry (*Centaurea spp.*);
- 3) czarnuszki (*Nigella spp.*);
- 4) cząber ogrodowy (*Satureja hortensis* L.);
- 5) czyściec prosty (*Stachys recta* L.);
- 6) dzielżan jesienny (*Helenium autumnale* L.);
- 7) kłosowce (*Agastache spp.*);
- 8) kocimiętki (*Nepeta spp.*);
- 9) kolendra siewna (*Coriandrum sativum* L.);
- 10) kosmos pierzastolistny (*Cosmos bipinnatus* Cav.);
- 11) krwawnica pospolita (*Lythrum salicaria* L.);
- 12) lebiodka pospolita (*Origanum vulgare* L.);
- 13) lubczyk ogrodowy (*Levisticum officinale* Koch);
- 14) łąszczec wiechowaty (*Gypsophila paniculata* Fisch.);
- 15) marzymięta grzebieniasta (orzężiona) (*Elsholtzia ciliata* (Thunb.) Hyl.);
- 16) mierznica czarna (*Ballota nigra* L.);
- 17) mikołajek płaskolistny (*Eryngium planum* L.);
- 18) ogórecznik lekarski (*Borago officinalis* L.);
- 19) ostropest plamisty (*Silybum marianum* (L.) Gaertn.);
- 20) ożanka nierównoząbkowa (*Teucrium scorodonia* L.);
- 21) przegorzany (*Echinops spp.*);
- 22) pszczelnik mołdawski (*Dracocephalum moldavicum* L.);
- 23) rezedy (*Reseda spp.*);
- 24) rukiew siewna (*Eruca sativa* DC.);
- 25) serdecznik pospolity (*Leonurus cardiaca* L.);
- 26) stulisz sztywny (*Sisymbrium strictissimum* L.);
- 27) szalwie (*Salvia spp.*) z wyłączeniem szalwi błyszczącej (*S. splendens* Sello);
- 28) szanta zwyczajna (*Marrubium vulgare* L.);

- 29) śláz zygmarek (*Malva alcea* L.);
- 30) ślázówka turyngska (*Lavatera thuringiaca* L.);
- 31) świerzbńca polna (*Knautia arvensis* (L.) Coult.);
- 32) trędownik bulwiasty (*Scrophularia nodosa* L.);
- 33) werbena krzaczasta (*Verbena hastata* L.);
- 34) wielosił błękitny (*Polemonium coeruleum* L.);
- 35) wierzbówka kiprzyca (*Chamaenerion angustifolium* (L.) Scop.);
- 36) żeleźniak pospolity (*Phlomis tuberosa* L.);
- 37) żmijowiec grecki (*Echium creticum* S.S.);
- 38) żywokost lekarski (*Symphytum officinale* L.).

Wykaz nr 2

- 1) facelia błękitna (*Phacelia tanacetifolia* Benth.);
- 2) gorczyca jasna (*Sinapis alba* L.);
- 3) gryka zwyczajna (*Fagopyrum esculentum* Moench);
- 4) komonica zwyczajna (*Lotus corniculatus* L.);
- 5) koniczyny (*Trifolium* spp.) z wyłączeniem koniczyny odstającej (*Trifolium patens* Schreb.);
- 6) lucerny (*Medicago* spp.);
- 7) nostryk biały (*Melilotus albus* Med.);
- 8) rzodkiew oleista (*Raphanus sativus* var. *oleiformis* Pers.);
- 9) słonecznik zwyczajny (*Helianthus annuus* L.);
- 10) sparceta piaskowa (*Onobrychis arenaria* (Kit.) DC.);
- 11) sparceta siewna (*Onobrychis viciifolia* Scop.);
- 12) wyka kosmata (*Vicia villosa* Roth.).

WSPÓLCZYNNIKI PRZELICZENIOWE SZTUK ZWIERZĄT NA DJP

Lp.	GATUNEK ALBO GRUPA TECHNOLOGICZNA ZWIERZĄT	WSPÓLCZYNNIK PRZELICZENIOWY SZTUK ZWIERZĄT NA DJP
Konie ras dużych		
1	Ogiery, klacze, wałachy	1,2
2	Żrebaki powyżej 2 lat	1
3	Żrebaki powyżej 1 roku do 2 lat	0,8
4	Żrebaki powyżej 6 miesięcy do 1 roku	0,5
5	Żrebięta do 6 miesięcy	0,3
Konie ras małych		
6	Ogiery, klacze, wałachy	0,6
7	Żrebaki powyżej 2 lat	0,5
8	Żrebaki powyżej 1 roku do 2 lat	0,35
9	Żrebaki powyżej 6 miesięcy do 1 roku	0,2
10	Żrebięta do 6 miesięcy	0,12
Bydło		
11	Buhaje	1,4
12	Krowy	1
13	Jałówki cielne	1
14	Jałówki powyżej 1 roku	0,8
15	Jałówki powyżej 6 miesięcy do 1 roku	0,3
16	Opasy powyżej 1 roku	0,9
17	Opasy powyżej 6 miesięcy do 1 roku	0,36
18	Cielęta do 6 miesięcy	0,15
Bawoły domowe		
19	Bawół domowy powyżej 2 lat	0,7
20	Bawół domowy od 1 roku do 2 lat	0,4
21	Bawół domowy od 6 miesiąca do 1 roku	0,3

22	Bawół domowy do 6 miesiąca	0,13
Kozy		
23	Kozy matki	0,15
24	Koźłeta do 3,5 miesiący	0,05
25	Koźłeta powyżej 3,5 miesiący do 1,5 roku	0,08
26	Pozostałe kozy	0,1
Owce		
27	Owce powyżej 1,5 roku	0,1
28	Tryki powyżej 1,5 roku	0,12
29	Jagnięta do 3,5 miesiący	0,05
30	Tryczki	0,08
31	Maciorki	0,1
Drób		
32	Gęsi	0,008
Muły		
33	Muł powyżej 2 lat	0,6
34	Muł od 1 roku do 2 lat	0,3
35	Muł do 1 roku	0,1
Osły		
36	Osiół powyżej 2 lat	0,5
37	Osiół od 1 roku do 2 lat	0,25
38	Osiół do 1 roku	0,07
Alpaki		
39	Samice powyżej 1 roku	0,11
40	Samce powyżej 1 roku	0,12
41	Młode od 6 miesiąca do 1 roku	0,05
42	Cielęta/cria do 6 miesiący	0,03
Lamy		
43	Samice powyżej 1 roku	0,20
44	Samce powyżej 1 roku	0,19
45	Młode od 6 miesiąca do 1 roku	0,12
46	Cielęta/cria do 6 miesiący	0,05

Jelenie szlachetne		
47	Byki	0,42
48	Łanie	0,24
49	Pozostałe	0,1
Daniele		
50	Byki	0,22
51	Łanie	0,13
52	Pozostałe	0,06

WYKAZY UPRAW MAJĄCYCH POZYTYWNY I UJEMNY WPŁYW NA BILANS GLEBOWEJ MATERII ORGANICZNEJ ORAZ ZBÓŻ

Wykaz nr 1. Uprawy mające pozytywny wpływ na bilans glebowej materii organicznej

Lp.	Uprawa	Nazwa rośliny uprawnej deklarowanej przez rolnika we wniosku o przyznanie płatności
1.	CIECIERZYCA POSPOLITA	ciecierzyca pospolita
2.	FASOLA	fasola wielokwiatowa
3.	FASOLA	fasola zwykła karłowa
4.	FASOLA	fasola zwykła tyczna
5.	GROCH	groch siewny jadalny
6.	GROCH	groch siewny pastewny (peluszka)
7.	GROCH	groch siewny jadalny z rośliną podporową
8.	GROCH	groch siewny pastewny (peluszka) z rośliną podporową
9.	GROCH	groch zwyczajny łuskowy
10.	GROCH	groch zwyczajny cukrowy
11.	GROSZEK	łędźwian
12.	ŁUBIN	łubin biały
13.	ŁUBIN	łubin wąskolistny
14.	ŁUBIN	łubin żółty
15.	SERADELA UPRAWNA	seradela uprawna
16.	SOCZEWICA JADALNA	soczewica jadalna z rośliną podporową
17.	SOJA ZWYCZAJNA	soja zwyczajna
18.	MIESZANKA BOBOWATYCH NA ZIARNO	mieszanka bobowatych na ziarno
19.	MIESZANKA BOBOWATYCH NA ZIELONKĘ	mieszanka bobowatych na zielonkę
20.	WYKA JARA	bobik
21.	WYKA JARA	bób
22.	WYKA JARA	wyka siewna
23.	WYKA JARA	wyka siewna z rośliną podporową
24.	WYKA OZIMA	wyka kosmata
25.	WYKA OZIMA	wyka kosmata z rośliną podporową
26.	KONICZYNA	koniczyna egipska (aleksandryjska)
27.	KONICZYNA	koniczyna krwistoczerwona
28.	KONICZYNA	koniczyna perska
29.	KONICZYNA	koniczyna białoróżowa (szwedzka)
30.	KONICZYNA	koniczyna biała
31.	KONICZYNA	koniczyna czerwona
32.	NOSTRZYK	nostrzyk biały

33.	NOSTRZYK	nostrzyk żółty
34.	MIESZANKA BOBOWATYCH DROBNONASIENNYCH	mieszanka bobowatych drobnonasiennych
35.	TRAWA LUB INNE PASTEWNE ROŚLINY ZIELNE	mieszanka jednoroczna traw
36.	TRAWA LUB INNE PASTEWNE ROŚLINY ZIELNE	mieszanka jednoroczna traw z bobowatymi drobnonasiennymi
37.	TRAWA LUB INNE PASTEWNE ROŚLINY ZIELNE	trawy w siewie czystym z przeznaczeniem na nasiona
38.	TRAWA LUB INNE PASTEWNE ROŚLINY ZIELNE	mieszanka wieloletnia traw z bobowatymi drobnonasiennymi
39.	TRAWA LUB INNE PASTEWNE ROŚLINY ZIELNE	mieszanka wieloletnia traw
40.	RUKIEW	rukiew wodna
41.	ŚLAZÓWKA	ślazówka ogrodowa
42.	ŚLAZÓWKA	ślazówka turyngska
43.	BABKA	babka lancetowata
44.	BYLICA	bylica estragon
45.	DZIURAWIEC ZWYCZAJNY	dziurawiec zwyczajny
46.	HYZOP LEKARSKI	hyzop lekarski
47.	JEŻÓWKA PURPUROWA	jeżówka purpurowa
48.	KRWAWNIK POSPOLITY	krwawnik pospolity
49.	LAWENDA WĄSKOLISTNA	lawenda wąskolistna
50.	LEBIODKA (OREGANO)	lebiodka (oregano) pospolita
51.	LUBCZYK OGRODOWY	lubiczyk ogrodowy
52.	MELISA LEKARSKA	melisa lekarska
53.	MIĘTA	mięta kędzierzawa
54.	MIĘTA	mięta pieprzowa
55.	MIĘTA	mięta długolistna
56.	MIĘTA	mięta okrągłolistna
57.	MNISZEK LEKARSKI	mniszek lekarski
58.	RUMIAN RZYMSKI (SZLACHETNY)	rumian rzymski (szlachetny)
59.	RUTA ZWYCZAJNA	ruta zwyczajna
60.	SERDECZNIK POSPOLITY	serdecznik pospolity
61.	SZAŁWIA	szałwia lekarska
62.	SZANTA ZWYCZAJNA	szanta zwyczajna
63.	ŻEŃ-SZEŃ PRAWDZIWY	żeń-szeń prawdziwy
64.	KOMONICA	komonica błotna
65.	KOMONICA	komonica zwyczajna
66.	LUCERNA	lucerna chmielowa (nerkowata)
67.	LUCERNA	lucerna mieszańcowa

68.	LUCERNA	lucerna sierpowata
69.	LUCERNA	lucerna siewna
70.	POZIOMKA	poziomka
71.	POZIOMKA	truskawka
72.	RUTWICA	rutwica lekarska
73.	SPARCETA	sparceta (esparceta) siewna
74.	SPARCETA	sparceta piaskowa
75.	MIESZANKA BOBOWATO-GORCZYCOWA	mieszanka bobowato-gorczykowa
76.	MIESZANKA BOBOWATO-SŁONECZNIKOWA	mieszanka bobowato-słonecznikowa
77.	MIESZANKA BOBOWATYCH ZE ZBOŻAMI NA NASIONA	mieszanka bobowatych ze zbożami na nasiona
78.	MIESZANKA BOBOWATYCH ZE ZBOŻAMI NA ZIELONKĘ	mieszanka bobowatych ze zbożami na zielonkę

Wykaz nr 2. Zboża

Lp.	Uprawa	Nazwa rośliny uprawnej deklarowanej przez rolnika we wniosku o przyznanie płatności
1.	JĘCZMIĘŃ JARY	jęczmień jary
2.	JĘCZMIĘŃ OZIMY	jęczmień ozimy
3.	OWIES	owies bizantyjski
4.	OWIES	owies nagi (owies nagoziarnisty jary)
5.	OWIES	owies siewny
6.	OWIES	owies szorstki
7.	PSZENICA JARA	pszenica orkisz - jara
8.	PSZENICA JARA	pszenica płaskurka - jara
9.	PSZENICA JARA	pszenica samopsza - jara
10.	PSZENICA JARA	pszenica twarda - jara
11.	PSZENICA JARA	pszenica zwyczajna - jara
12.	PSZENICA OZIMA	pszenica orkisz - ozima
13.	PSZENICA OZIMA	pszenica płaskurka - ozima
14.	PSZENICA OZIMA	pszenica samopsza - ozima
15.	PSZENICA OZIMA	pszenica twarda - ozima
16.	PSZENICA OZIMA	pszenica zwyczajna - ozima
17.	PSZENŻYTO JARE	pszenżyto jare
18.	PSZENŻYTO OZIME	pszenżyto ozime
19.	ŻYTO JARE	żyto jare
20.	ŻYTO OZIME	żyto krzyca
21.	ŻYTO OZIME	żyto ozime
22.	MIESZANKA ZBOŻOWA	mieszanka zbożowa gatunków jarych

Wykaz nr 3. Uprawy mające ujemny wpływ na bilans glebowej materii organicznej

Lp.	Uprawa	Nazwa rośliny uprawnej deklarowanej przez rolnika we wniosku o przyznanie płatności
1.	BURAK	burak cukrowy
2.	BURAK	burak ćwikłowy
3.	BURAK	burak liściowy (boćwina)
4.	BURAK	burak pastewny
5.	MARCHEW	marchew pastewna
6.	CYKORIA	cykoria pastewna
7.	RZEPA	rzepa ścierniskowa
8.	SALSEFIA	salsefia
9.	SELER	seler korzeniowy
10.	ZIEMNIAK	ziemniak
11.	TOPINAMBUR	topinambur
12.	KAPUSTA RZEPAK – JARY	brukiew
13.	DYNIA FIGOLISTNA	dynia figolistna
14.	DYNIA OLBRZYMIA	dynia olbrzymia
15.	DYNIA PIŻMOWA	dynia piżmowa
16.	DYNIA ZWYCZAJNA	cukinia
17.	DYNIA ZWYCZAJNA	dynia oleista
18.	DYNIA ZWYCZAJNA	dynia pastewna
19.	DYNIA ZWYCZAJNA	dynia zwyczajna
20.	DYNIA ZWYCZAJNA	kabaczek
21.	DYNIA ZWYCZAJNA	patison
22.	KAPUSTA WARZYWNA	brokuł włoski
23.	KAPUSTA WARZYWNA	jarmuż
24.	KAPUSTA WARZYWNA	kalafior
25.	KAPUSTA WARZYWNA	kapusta brukselska
26.	KAPUSTA WARZYWNA	kapusta głowiasta biała
27.	KAPUSTA WARZYWNA	kapusta głowiasta czerwona
28.	KAPUSTA WARZYWNA	kapusta pastewna
29.	KAPUSTA WARZYWNA	kapusta włoska
30.	KAPUSTA WŁAŚCIWA	kapusta chińska
31.	KAPUSTA WŁAŚCIWA	kapusta pekińska
32.	ARBUZ (KAWON)	arbuz (kawon)
33.	CZOSNEK	por
34.	MELON	melon
35.	OBERŻYNA	bakłażan (oberżyna)
36.	OGÓREK	ogórek
37.	POMIDOR SKÓRZASTY	pomidor skórzasty
38.	POMIDOR	pomidor

Załącznik nr 6

WYSOKOŚĆ WSPÓŁCZYNNIKÓW DOTKLIWOŚCI UCHYBIENIA ORAZ WSPÓŁCZYNNIKÓW TRWAŁOŚCI UCHYBIENIA STOSOWANYCH DO DOKONYWANIA ZMNIEJSZEŃ PŁATNOŚCI W RAMACH EKOSCHEMATÓW

Lp.	Rodzaj uchybienia	Współczynnik dotkliwości uchybienia	Współczynnik trwałości uchybienia			Iloczyn współczynnika dotkliwości i współczynnika trwałości uchybienia
			Odwracalna krótkotrwała	Odwracalna długotrwała	Nieodwracalna	
I. Płatności do obszarów z roślinami miododajnymi						
1.	Prowadzenie produkcji rolnej, w tym wypasu lub koszenia przed 31 sierpnia	20%	-	-	2	40%
2.	Zastosowanie środka ochrony roślin lub nawozu przed 31 sierpnia	30%	-	1,5	-	45%
II. Płatności do rolnictwa węgłowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach następujących praktyk:						
Ekstensywne użytkowanie trwałych użytków zielonych z obsadą zwierząt						
3.	Liczba zwierząt w przeliczeniu na DJP w gospodarstwie wynosi mniej niż 0,3 DJP na hektar trwałych użytków zielonych będących w posiadaniu rolnika – o nie więcej niż 10% i nie dłużej niż przez 10% wymaganego okresu przestrzegania wymogów	10%	-	-	2	20%

4.	Liczba zwierząt w przeliczeniu na DJP w gospodarstwie wynosi mniej niż 0,3 DJP na hektar trwałych użytków zielonych będących w posiadaniu rolnika – o nie więcej niż 10%, ale dłużej niż przez 10% wymaganego okresu przestrzegania wymogów	20%	-	-	2	40%
5.	Liczba zwierząt w przeliczeniu na DJP w gospodarstwie wynosi mniej niż 0,3 DJP na hektar trwałych użytków zielonych będących w posiadaniu rolnika – o więcej niż 10% i dłużej niż przez 10% wymaganego okresu przestrzegania wymogów	50%	-	-	2	100%
6.	Liczba zwierząt w przeliczeniu na DJP w gospodarstwie wynosi więcej niż 2 DJP na hektar trwałych użytków zielonych będących w posiadaniu rolnika – o nie więcej niż 10% i nie dłużej niż przez 10% wymaganego okresu przestrzegania wymogów	10%	-	-	2	20%
7.	Liczba zwierząt w przeliczeniu na DJP w gospodarstwie wynosi więcej niż 2 DJP na hektar trwałych użytków zielonych będących w posiadaniu rolnika – o nie więcej niż 10%, ale dłużej niż przez 10% wymaganego okresu przestrzegania wymogów	20%	-	-	2	40%
8.	Liczba zwierząt w przeliczeniu na DJP w gospodarstwie wynosi więcej niż 2 DJP na hektar trwałych użytków zielonych będących w posiadaniu rolnika – o więcej niż 10% i dłużej niż przez 10% wymaganego okresu przestrzegania wymogów	50%	-	-	2	100%

9.	Zaoranie trwałych użytków zielonych w okresie realizacji praktyki	13%	-	1,5	-	20%
Międzyplony ozime lub wsiewki śródplonowe						
10.	Siewu międzyplonu ozimego dokonano po dniu 1 października, ale nie później niż do dnia 15 października	15%	-	-	2	30%
11.	Siewu międzyplonu ozimego dokonano po dniu 15 października	35%	-	-	2	70%
12.	Międzyplon ozimy nie był utrzymany do dnia 15 lutego roku następującego po roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności	15%	-	-	2	30%
13.	Międzyplon ozimy zmulczowano przed dniem 15 listopada	5%	-	-	2	10%
14.	Nie utrzymano wsiewki śródplonowej do wysiewu kolejnej uprawy w plonie głównym lub przez co najmniej 8 tygodni od dnia zbioru uprawy w plonie głównym w roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności	15%	-	-	2	30%
15.	Zastosowanie środka ochrony roślin na międzyplon ozimy od jego wysiewu do dnia 15 lutego roku następującego po roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności	10%	-	1,5	-	15%
16.	Zastosowanie środka ochrony roślin w przypadku wsiewki śródplonowej przed wysiewem kolejnej uprawy w plonie głównym lub przez co najmniej 8 tygodni od dnia zbioru uprawy w plonie głównym w roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności	10%	-	1,5	-	15%

Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia – wariant podstawowy i wariant z wapnowaniem						
17.	Brak aktualnych wyników chemicznej analizy gleby w zakresie zasobności w składniki pokarmowe P, K i Mg oraz pH	16%	1,25	-	-	20%
18.	Plan nawozowy nie określa dawek składników pokarmowych N, P, K, Mg lub potrzeb wapnowania	20%	-	-	2	40%
19.	Plan nawozowy nie obejmuje co najmniej 10% powierzchni gruntów ornych i trwałych użytków zielonych będących w posiadaniu rolnika – z wyłączeniem powierzchni gruntów, o których mowa w § 7 ust. 1 rozporządzenia	15%			2	30%
20.	Plan nawozowy nie obejmuje więcej niż 10% powierzchni gruntów ornych i trwałych użytków zielonych będących w posiadaniu rolnika – z wyłączeniem powierzchni gruntów, o których mowa w § 7 ust. 1 rozporządzenia	50%			2	100%
21.	Plan nawozowy nie jest przestrzegany	35%	-	-	2	70%
22.	Nie jest prowadzony rejestr zabiegów agrotechnicznych zawierający określone informacje lub rejestr ten jest niekompletny	35%	-	-	2	70%
Zróżnicowana struktura upraw						
23.	Udział uprawy, która zajmuje największą powierzchnię gruntów ornych w gospodarstwie przekracza 65% o nie więcej niż 5%	10%	-	-	2	20%
24.	Udział uprawy, która zajmuje największą powierzchnię gruntów ornych w gospodarstwie przekracza 65% o więcej niż 5%, nie więcej niż 10%	15%	-	-	2	30%

25.	Udział uprawy, która zajmuje największą powierzchnię gruntów ornych w gospodarstwie przekracza 65% o więcej niż 10%	50%	-	-	2	100%
26.	Udział upraw mających pozytywny wpływ na bilans glebowej materii organicznej w strukturze zasiewów jest mniejszy niż 20% o mniej niż 5%	15%	-	-	2	30%
27.	Udział upraw mających pozytywny wpływ na bilans glebowej materii organicznej w strukturze zasiewów jest mniejszy niż 20% o więcej niż 5%	50%	-	-	2	100%
28.	Udział zbóż w mieszance bobowatych ze zbożami – w przypadku upraw mających pozytywny wpływ na bilans glebowej materii organicznej – dominuje w tej mieszance	35%	-	-	2	70%
29.	Udział zbóż w strukturze zasiewów przekracza 65% o nie więcej niż 5%	10%	-	-	2	20%
30.	Udział zbóż w strukturze zasiewów przekracza 65% o więcej niż 5%, nie więcej niż 10%	15%	-	-	2	30%
31.	Udział zbóż w strukturze zasiewów przekracza 65% o więcej niż 10%	50%	-	-	2	100%
32.	Udział upraw mających ujemny wpływ na bilans glebowej materii organicznej w strukturze zasiewów przekracza 30% o nie więcej niż 5%	15%	-	-	2	30%
33.	Udział upraw mających ujemny wpływ na bilans glebowej materii organicznej w strukturze zasiewów przekracza 30% o więcej niż 5%	50%	-	-	2	100%

34.	Udział: 1) najmniejszej uprawy, w przypadku uprawiania trzech upraw, 2) pozostałych upraw łącznie, innych niż dwie największe uprawy, w przypadku uprawiania więcej niż trzech upraw – jest mniejszy niż 10%, ale większy niż 8% powierzchni wszystkich gruntów ornych w gospodarstwie	15%	-	-	2	30%
35.	Udział: 1) najmniejszej uprawy, w przypadku uprawiania trzech upraw, 2) pozostałych upraw łącznie, innych niż dwie największe uprawy, w przypadku uprawiania więcej niż trzech upraw – jest mniejszy niż 8% powierzchni wszystkich gruntów ornych w gospodarstwie	50%	-	-	2	100%
Wymieszanie obornika na gruntach ornych w terminie 12 godzin od jego aplikacji						
36.	Przekroczono czas na wymieszanie obornika nie więcej niż o jedną godzinę	7,5%	-	-	2	15%
37.	Przekroczono czas na wymieszanie obornika o więcej niż o jedną godzinę	50%	-	-	2	100%
Stosowanie nawozów naturalnych płynnych innymi metodami niż rozbryzgowo						
38.	Zastosowanie nawozów naturalnych płynnych metodą rozbryzgową	50%	-	-	2	100%

Uproszczone systemy uprawy						
39.	Niepozostawienie mulczu po zbiorze uprawy w plonie głównym	10%	-	-	2	20%
40.	Nie jest prowadzony rejestr zabiegów agrotechnicznych zawierający określone informacje lub rejestr ten jest niekompletny	35%	-	-	2	70%
Wymieszanie słomy z glebą						
41.	Nie jest prowadzony rejestr zabiegów agrotechnicznych zawierający określone informacje lub rejestr ten jest niekompletny	35%	-	-	2	70%
III. Płatności do integrowanej produkcji roślin						
42.	Nie zachowano trwałych użytków zielonych w gospodarstwie	13%	-	1,5	-	20%
IV. Płatności do biologicznej ochrony upraw						
43.	Nie jest prowadzony rejestr zabiegów agrotechnicznych zawierający określone informacje lub rejestr ten jest niekompletny	35%	-	-	2	70%